

Felkapcsolták a díszkivilágítást, és megérkezett a Mikulás is

Ünnepváró hangulat Marosvásárhely főterén

Fotó: Nagy Tibor

A közelgő ünnep hangulata elevenedett meg tegnap, csütörtökön a Mikulás-várás estjén Marosvásárhely főterén, amikor felkapcsolták az ünnepi fényeket, és megnyitotta kapuit a Színház téren a karácsonyi vásár. Ahogy ez lenni

szokott, ezúttal is zsúfolásig telt a városközpont, főként zömében kisgyerekes családokkal, akik, amíg otthon „jár a Mikulás” a főtéri ünnepségen jó hangulatban eltöltenek néhány kellemes órát. Az idei karácsonyi vásár újdonsága, hogy egy harminc méter magas óriáskerék is várja az ünnepre hangelő látogatókat.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Kapható
az újságárusoknál!

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Koronkán
kétszeresen fontos
a részvétel

Vasámap az elnökválasztás döntőjén két szavazólapot kap Koronka község 3.422 szavazati joggal rendelkező lakosa – erősítette meg a hírt Takács István Szabolcs, a település polgármestere.

4.

Mi jó a szívnek?

A betegségek 80%-a megelőzhető lenne egészségesebb életvitellel, például rendszeres mozgással, egészséges táplálkozással és füstmentes életmóddal.

17.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilárgátás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna), Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

A java ezután jön

Benedek István

Nincs hó, így a nagy fehér szakállú ajándékosztogató csak gyalog jön szán helyett, és késleltetve csúsztat be egy elnököt a haza csizmájába. A levelet előtte való napon magunk írhatjuk meg egy pecséttel a szavazófülkében, rajtunk is múlik, milyen lesz ez a normális esetben öt évre szóló ajándék. A fikuszt egy amazon vagy egy Führer válthatja, nem kérdés, hogy az aktuális felhozatalból az előbbi a jobb verzió.

Komolyra fordítva a szót, nem először és vélhetően nem is utoljára vagyunk olyan helyzetben, amikor nem igazán őszinte mosollyal járulhatunk az urnák elé, de jó lett volna, ha az első elnöki forduló utáni józanodás tartott volna még egy hetet. A parlamenti választások eredményéből már látszik, hogy miből állhat fel egy kormányzásra képes koalíció. Adott esetben egy játékos kedvű elnök sem viheti magával az országot valahová, de ahhoz van elegendő hatalma, hogy felfordulást csináljon a politikai színpadon, és ez esetben a tavaszig az ország magától is mehet. Csődbe. Ezt még akkor sem lesz könnyű elkerülni, ha a már körvonalazódni látszó új kormány a mandátuma első napjától komolyan odaáll a feladatához. Hasonló felállású koalíciós kormány már volt a közelmúltban hatalmon, és végezhető volt a jobb munkát is. Remélhetőleg az ő figyelmét sem kerülte el, hogy az utóbbi négy év alatt a múltkori parlamenti választások előtt észre sem vett kisaranyosok egy ciklus alatt megduplázták a támogatottságukat, és ha ez a trend így folytatódik tovább, akkor előbb vagy utóbb hatalmi tényezővé válhatnak. Ennek az ellenszere a felelős kormányzás lehet.

(Folytatás a 3. oldalon)

DECEMBER

6

PÉNTEK

Ma MIKLÓS,
holnap AMBRUS napja

Az év 341. napja,
hátravan 25 nap

A nappal hossza:
8 óra 44 perc

7:52 12:08
16:36 21:43

naptár

Isten éltesse!

AMBRUS: a görög Ambrosiosz (jelentése: halhatatlan) név rövidüléséből származik, ez óhéber eredetű, és a jelentése itt is hasonló: istenfő halhatatlan. Az Ambrus görög jelentése: halhatatlan istenektől származó.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR: 2024. december 5.

1 €	4,9771 lej
1 \$	4,7282 lej
100 Ft	1,2056 lej
1 g arany	402,6311 lej

IDŐJÁRÁS

Részben napos

Hőmérséklet:
max.: 5 °C
min.: 1 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	29, 36, 11, 34, 21 + 9	NOROC PLUS: 9 9 9 5 8 5
LOTO 40	16, 3, 30, 36, 7, 4	SUPER NOROC: 5 1 3 9 5 9
LOTO 50	16, 15, 6, 14, 4, 23	NOROC: 5 5 9 3 8 0 0

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Megyei hírek

Meggyújtják az adventi koszorú második gyertyáját

A marosvásárhelyi Bolyai téren december 8-án, vasárnap meggyújtják az óriási adventi koszorú második gyertyáját, a remény lángját, amely a Megváltó eljövételét jelképezi. A 16.30 órakor kezdődő gyertyagyújtáson ígét hirdet Papp Noémi evangélikus lelkész, a szertartást követően Kásler Magda karácsonyi énekeket énekel, Bartis Zoltán és György Attila hegedűn és brácsán kísérik.

Adventi gyertyagyújtás Nyárádszeredában is

Nyárádszereda főterén, a Bocskai-szobor előtti téren vasárnaponként ugyancsak 16.30 órakor gyújtják meg az adventi koszorú gyertyáit. Advent második vasárnapján, december 8-án Csalóka Ernő, a nyárádandrásfalvi és nyárádszentannai református egyházközség lelkésze, advent harmadik vasárnapján Tőkés Attila nyárádszeredai református lelképásztor, majd az ünnep negyedik vasárnapján Jakab Emese, Jobbágyfalva-Nyárádszereda unitárius társ-egyházközségének lelkésze végez ünnepi szolgálatot.

Magyar vígjátékot hoz a Mikulás az erdélyi mozikba

Agatha Christie-típusú krimi érkezik a hét végén az erdélyi mozikba. A Ma este gyilkolunk főbb szerepeit a magyar színészsakma „nagy öregjei”, igazi legendák alakítják. A Ma este gyilkolunk című vígjátékkal A játszma című nagy sikerű thriller rendezője, Fazakas Péter tér vissza a mozikba. Marosvásárhelyen a Cineplexx moziban december 6-ától lesznek rendszeres vetítések. A filmet eredeti magyar nyelven, román felirattal lehet megnézni. Romániai forgalmazója a Filmtett Egyesület.

Kilencen hunytak el szén-monoxid-mérgezésben

Idén 13 szén-monoxid-mérgezéses esetet jelentettek a Delgaz Grid gázszolgáltató által lefedett övezetből. A mérgezéses eseteknek 26 áldozata volt, közülük 9 halálos kimenetelű. A tragédiákat a nyílt gáztűzhely, az aragáz helytelen, fűtésre való használata, az égett gáz elvezető rendszerének meghibásodása okozta. Az áldozatok között Maros megyeiek is voltak. A szakemberek felhívják a figyelmet, hogy a hideg idő beálltával ellenőrizni kell az égettégáz-elvezető rendszert, a kéményeket. Ne használják fűtésre az aragázt és szereljenek gázdetektorokat, amelyek érzékelik a szén-monoxid jelenlétét, és riasztják a lakókat! – tájékoztatott a Delgaz Grid.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

December 6., péntek:

* 20.00 óra: Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK – Bukaresti Rapid 1923 (Szuperliga, 19. forduló)

December 7., szombat:

* 14.30 óra: Kecskeméti TE – Diósgyőri VTK (NB I, 16. forduló)
* 17.00 óra: Bodzavásári Gloria – Bukaresti Dinamo 1948 (Szuperliga, 19. forduló)
* 17.45 óra: Puskás Akadémia FC – ETO FC Győr (NB I, 16. forduló)
* 20.00 óra: Petrolul 52 Ploiești – CSU Craiova (Szuperliga, 19. forduló)
* 20.15 óra: Paksi FC – MTK Budapest (NB I, 16. forduló)

December 8., vasárnap:

* 13.30 óra: Aradi UTA – Unirea 04 Slobozia (Szuperliga, 19. forduló)

* 15.45 óra: Fehérvár FC – Nyíregyháza Spartacus FC (NB I, 16. forduló)

* 16.30 óra: Jászvásári CSM Politehnica – Konstancai FCV Farul (Szuperliga, 19. forduló)

* 18.00 óra: Debreceni VSC – Újpest FC (NB I, 16. forduló)

* 20.30 óra: Bukaresti FCSB – Botosáni FC (Szuperliga, 19. forduló)

* 21.00 óra: Ferencvárosi TC – Zalaegerszegi TE FC (NB I, 16. forduló)

December 9., hétfő:

* 17.30 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Galaci Suporter Club Oțelul (Szuperliga, 19. forduló)

* 20.30 óra: Kolozsvári FCU – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 19. forduló)

A Szuperligás mérkőzéseket a DigiSport és a Prima Sport, az NB I-es találkozót az M4 Sport vagy az M4 Sport+ televízió közvetíti.

Közös kiállítás az Unirea teremben

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal által támogatott Műhely 2024 programsorozat utolsó rendezvénye egy közös képzőművészeti kiállítás az Unirea kiállítóteremben. A Maros Megyei Képzőművészek Egyesületének közel

száz tagja vett részt aktívan ebben a programban, és az általuk készített alkotásokból állt össze a kiállítás anyaga. A két hétig látogatható kiállítás megnyitójára december 7-én 11 órakor kerül sor.

Motoros Mikulások a Színház téren

December 14-én, szombaton 16 órától ismét megszervezik Marosvásárhelyen, a Színház téren a Motoros Mikulások jótékonysági akciót. Az eseményen a két keréken érkező Mikulások ajándékokat gyűjtenek, amelyeket otthonokban nevelkedő, nehéz helyzetű gyerekekhez juttatnak

el. Arra kéri a gyerekeket és szüleiket, hogy december 14-én délután a Színház téren felállított karácsonyfához hozzanak egy kis ajándékot – legyen az játék, édesség, tanfelszerelés vagy könyv – , amit majd a motorosok eljuttatnak a nehéz sorsú gyerekekhez.

Mézeskalácműhely a várban

Az Eldi pékség december 2–22. között ismét mézeskalácműhelyt működtet a marosvásárhelyi várban, ahol a legkisebbek kipróbálhatják a mézeskalács-készítést.

Az Eldi mézeskalácműhelybe, az ingyenes, 60–70 perces foglalkozásokra 6–10 év közötti gyerekeket várnak; egy foglalkozáson legtovább 40 gyerek vehet részt.

A csoportos látogatások előzetes bejelentkezés alapján, a szabad helyek függvényében történnek, hétfőtől péntekig

9–15 óra között. Naponta négy foglalkozást tartanak (9–10.10, 10.30–11.40, 12–13.10, 13.30–14.40 óra között). Az egyéni látogatásokra csak hétfőn, azaz szombaton és vasárnap 10–16 óra között van lehetőség, a szabad helyek függvényében.

A csoportos látogatásokra a 0740-309-619-es telefonszámon, az Eldi pékség titkárságán kell bejelentkezni hétköznapokon 8–16 óra között.

Mikulás-futás a Somostetőn

A marosvásárhelyi Master Ski&Bike Club szervezésében december 7-én, szombaton délelőtt 9 órától a Somostetőn kerül sor a 4 Run 4 Fun nevű futóverseny utolsó fordulójára, ami a Mikulás-futás lesz, a megmérettetésen a gyerekek is versenybe szállhatnak egymással. Az esemény végén díjaznak azokat a versenyzőket, akik mind a négy

fordulón részt vettek, és kiosztják a pénznyereményeket az első öt leggyorsabb szaladónak. A versenynek jótékonysági jellege is van, a marosbogáti Emmaus gyermekotthon és a nehéz sorsú, kiemelkedő futótehetség, Tams Viorel támogatására lehet a helyszínen adakozni. Bővebb tájékoztatás a versenyről az esemény Facebook-oldalán található.

RENDEZVÉNYEK

Jótékonysági koncert

A Gecse utcai református egyházközség december 8-án 19 órakor jótékonysági koncertet szervez a gyülekezeti házban. Az esemény lehetőséget ad arra, hogy a közönség összefogjon és segítsen abban, hogy a fogyatékkal élők méltósággal és szeretetben élhessenek, és közelebb kerülhessenek a hitélethez és a közösséghez. A koncert díjmentes, az adományokat az egyházközség fogyatékkal élőknek és családjuknak szánt programjaira fordítják.

Ünnepi hangverseny

December 15-én, vasárnap 19 órakor az Eufónia pedagóguskórus ünnepi hangversenye a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánián különleges adventi alkalom lesz. A kórus ez alkalommal is a kortárs zeneirodalom – lett, olasz és argentin zeneszerzők – remekműveit tűzi műsorára. A kórus ünnepi hangversenyével arra törekszik, hogy közelebb hozza a kortárs egyházi és világi zenét a zenekedvelő közönség számára. Szólisták: Bajkó

Edina – mezzoszoprán, Fülöp Alajos – hegedű, Szász Szabolcs – harmonika, Mórnicz Melinda – zongora, továbbá Halmen Emese, Kiss Bora, Lunka Tekla, Nemes Katalin, Szabó Emília, Szentpétery Emese és Veres Mónika. A kórus mellett közreműködnek a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem hallgatói, továbbá a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia kamarazenekara. Karmester Strausz Imre-István.

A Kárpátok virágoskertje

December 11-én 18 órakor a marosvásárhelyi Studium Hubban Székely Árpádra emlékeznek A Kárpátok virágoskertje című, utolsó kötetének bemutatóján. A kötet, amely növényritkaságokat és botanikai csemegéket tartalmaz a Magas-Tátrától a Retyezátig, hiánypótló összefoglaló mű, amely a teljes kárpáti hegységív csodálatos növényvilágának ritka és védett kincseit, elsősorban az alhavas és havasi öv, továbbá a mészközből, homokkőből és konglomerátumból felépülő hegységek növényritkaságait mutatja be. Az ismeretterjesztő kötetet 350 fotó teszi szemléletessé. A könyv a helyszínen megvásárolható. A rendezvény szervezője az EKE marosvásárhelyi osztálya.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Benedek István
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós, Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print)
ISSN 1584-3238 (online)

Marcel Ciolacu miniszterelnök is beállt Elena Lasconi támogatói közé

Marcel Ciolacu szociáldemokrata miniszterelnök szerdán Facebook-bejegyzésben tudatta, hogy a romániai elnökválasztás második fordulójában Elena Lasconit, az elenzéki Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) elnökét és államfőjelöltjét támogatja.

A parlamenti választásokon nyertes Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke arra hivatkozva jelentette be döntését, hogy a román elnöki hivatal honlapján közzétette azokat a titkosszolgálati és belügyminisztériumi jelentéseket, amelyek alapján múlt héten a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) megállapította: az elnökválasztás első fordulójában legtöbb szavazatot szerző Călin Georgescu független államfőjelölt „bejelentetlen külföldi forrásokból finanszírozta elnökválasztási kampányát”.

A CSAT alelnöki tisztségét betöltő, az elnökválasztás első fordulójában harmadik helyre szorult szociáldemokrata miniszterelnök kifejtette: bár őt érintette a leginkább, hogy Georgescu törvénytelen előnyre tett szert, nem beszélhetett erről nyilvánosan, amíg Klaus Iohannis államfő jóvá nem hagyta a CSAT-dokumentumok titkosításának feloldását.

Marcel Ciolacu kifejezte reményét, hogy a publikussá vált dokumentumok ismeretében az állami intézmények felelősségre vonják a bűnösöket.

A miniszterelnök hozzátette: megkezdődött már egy Európa-párti parlamenti többség és kormánykoalíció kialakítása, amely támogatja Elena Lasconi államelnökké választását a második fordulóban.

A múlt héten rendkívüli ülésre összehívott CSAT a belső elhárítás (SRI), a külföldi hírszerzés (SIE), a belügyminisztérium és a választási infrastruktúrát működtető különleges távközlési szolgálat (STS) jelentését meghallgatva arra a következtetésre jutott, hogy „a NATO más keleti tagállamaihoz hasonlóan Románia állami és nem állami szereplők, kiváltképpen Oroszország ellenséges kibertvékenységének célpontjává vált”.

A CSAT ugyanakkor úgy ítélte meg, hogy a TikTok közösségimédia-platform nem tartotta be a központi választási bizottság (BEC) előírásait, Georgescu üzenetei esetében nem tüntette fel, hogy választási hirdetésről van szó, és ezzel olyan mértékben juttatta előnyhöz, hogy az a voksolás eredményét is befolyásolta.

Az elnöki hivatal honlapján szerdán elérhetővé vált titkosszolgálati jelentések

egyebek mellett azt állítják, hogy Georgescu kampányüzeneteinek az utolsó hetekben végbement exponenciális elterjedése nem magától, hanem irányított módon, „egy állami szereplő” beavatkozása révén ment végbe, a jelölt felfuttatását vállaló TikTok-influenszerek honoráriumára pedig egymillió eurót költött egy romániai felhasználó.

A SRI jelentése szerint a Georgescu-kampány támogatására létrehozott 25 ezer TikTok-felhasználó alig két héttel a november 24-i választások előtt vált rendkívül aktívvá.

A belügyminisztérium szerint Georgescu kampányüzenetei november 13–26. között világviszonylatban a 9. leggyorsabb növekedést produkáló videotalmakká váltak, de a TikTok csak a választások lejártaival, november 24-én alapította meg, hogy mesterséges beavatkozásról van szó.

A közéletben korábban ismeretlen, kampányát kizárólag a közösségi médiában folytató, ellenfelei által szélsőségesnek minősített Călin Georgescu független államfőjelölt interjúiban és a választási bizottságnál leadott hivatalos bevallásában is azt állította, hogy egyetlen lejt sem költött választási kampányára. (MTI)

Felmérés: Călin Georgescu lehet Románia következő elnöke

A többi párt által szélsőjobboldalinak tartott, az egykori antiszemita, magyarellenes Vasgárdával nyíltan szimpatizáló Călin Georgescu független jelölt nyerheti meg négy százalékpont előnnyel Romániában az elnökválasztást Elena Lasconival, a magát jobb-közép pártként meghatározó, korábban liberális nézeteket hangoztató Mentsétek Meg Romániát Szövetség (USR) elnökével szemben egy friss felmérés szerint, amelynek eredményét csütörtökön ismertette a Hotnews.ro hírportál.

Az AtlasIntel közvélemény-kutató december 2-4. között végzett, 3100 megkérdezett válasza alapján adatsora szerint a válaszadók 47 százaléka Georgescura szavazna, míg Lasconi 43 százaléka támogatását élvezi, 6,5 százaléka pedig érvénytelen szavazatot adna le. A bizonytalanok aránya 2,7 százalék.

Arra a kérdésre, hogy melyik versenyben maradt államfőjelöltől feltételezik inkább, hogy Romániát az Európai Unióban tartja, a válaszadók 57 százaléka Lasconit, 40 százaléka Georgescut jelölte meg. Hasonló arányban (57-41) többen fel-

tételezik Lasconiról, hogy ragaszkodik Románia NATO-tagságához.

Lasconiban a „Moldovai Köztársaságot érő orosz befolyás visszaszorítása”, „Románia korszerűsítése és digitalizálása”, „a korrupció elleni küzdelem és törvények betartatása”, „hagyományos értékek védelme”, „a titkosszolgálatok befolyásának visszaszorítása” tekintetében is többen bíznak, mint Georgescuban, a két jelölt egyedül „Románia nemzetközi tekintélyének növelése” terén ért el azonos (43 százalékos) indexet.

A közvélemény-kutatás résztvevőinek 62 százaléka „Európa-párti, Nyugat-barát” politika hívének mondta magát, míg 31,1 százaléka „szuverenista” politikát szorgalmaz a román vezetés részéről.

Az AtlasIntel szerint a közvélemény-kutatás hibahatára 2 százalékos, a válaszokat pedig azelőtt gyűjtötték be, hogy Klaus Iohannis távozó elnök szerdán jóváhagyta a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) elé került titkosszolgálati és belügyminisztériumi jelentések titkosításának feloldását. (MTI)

Ország – világ

Diverziókeltési kísérlettel vádolnak egy kolumbiai állampolgárt

Bíróság elé állítottak Romániában egy 34 éves, előzetes letartóztatásban lévő kolumbiai állampolgárt, akit diverziókeltési kísérlettel vádol a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT). A vádhatóság szerdai közleménye szerint a vádlott egy Oroszországban lakó külföldi állampolgár felbujtására kiemelt jelentőségű romániai célpontok felgyűjtását, illetve felrobbantását tervezte, veszélyeztetve a nemzetbiztonságot. A DIICOT szerint a kolumbiai állampolgár idén júliusban felderítő tevékenységet folytatott a kiszemelt objektumok környékén, lefényképezte és lefilmezte azokat a célpontokat, amelyek felrobbantását a „rendőrség közbelépése akadályozta meg”. A közlemény szerint a vádlott a kolumbiai hadseregben részesült felderítői kiképzésben. A nyomozást a DIICOT ügyészei a bűnügyi rendőrséggel közösen, a Román Hírszerző Szolgálat (SRI) támogatásával folytatták le. Az ügyet a bukaresti táblabíróság tárgyalja – olvasható az ügyészségi közleményben. (MTI)

Az EB felszólította a TikTokot, őrizze meg a választásokkal kapcsolatos adatait

Az Európai Bizottság csütörtökön felszólította a TikTok online videomegosztót, hogy „fagyasszon be és őrizzen meg minden adatot a legutóbbi romániai, valamint az Európai Unióban a jövőben esedékes választásokkal kapcsolatban”. A bizottság brüsszeli közleményében Henna Virkkunen, a technológiai szuverenitásért, biztonságért és demokráciáért felelős biztos bejelentette azt is, hogy a bizottság ezzel egy időben szorosabbra fűzi kapcsolatait a digitális és kiberjogi szabályozó szervekkel szerte Európában. A döntés a 2024. november 24. és 2025. március 31. közötti európai uniós nemzeti választásokra vonatkozik – tájékoztatt az uniós testület, hozzátéve, hogy az esetleges vizsgálatot a digitális szolgáltatásokról szóló európai uniós jogszabály (DSA) teszi lehetővé. (MTI)

Vizsgálat a korábbi belga uniós biztos ellen

A belga hatóságok vizsgálatot indítottak az ország korábbi uniós biztosa, az igazságügyért felelős Didier Reynders ellen – jelentette szerdán a belga hírügynökség, hozzátéve, hogy a vizsgálat – amelynek tényét a brüsszeli ügyészség megerősítette – pénzosztás gyanúja miatt indult el. An Schoonjans, az ügyészség egyik munkatársa a sajtónak elmondta, valóban indult ilyen vizsgálat, részleteket azonban nem közölt. (MTI)

Bezáratja a szentpétervári lengyel főkonzulátust az orosz külügyminisztérium

Diplomáciai úton értesítették Varsót az orosz hatóságok, hogy január 10-től bezáratják a szentpétervári lengyel főkonzulátust, az ott dolgozó három lengyel diplomatát pedig nemkívánatos személynek nyilvánították, el kell hagyniuk Oroszországot – közölte csütörtökön az orosz külügyminisztérium. A tárca szerint a lengyel főkonzulátus bezáratása válasza a poznańi orosz főkonzulátus október 22-i bezáratására és az ottani külképviselet 10 alkalmazottjának kiutasítására. „A lengyel hatóságok az elmúlt években nyíltan ellenséges politikát folytattak Oroszországgal szemben, gyakorlatilag teljesen lebontották az orosz–lengyel kapcsolatokat hosszú évtizedek alatt kiépített architektúráját, és nyíltan hirdetik, hogy »stratégiai vereséget« kell mérni országunkra” – áll az orosz külügyminisztérium által kiadott tájékoztatásban. (MTI)

A java ezután jön

(Folytatás az 1. oldalról)

Adott esetben az elnöki palota új lakójának alapos karácsonyi nagytakarítással kellene kezdenie az öt éves mandátumát. Ugyanis, ha csak a fele igaz annak az információhalmaznak, ami a védelmi tanácsnak az első forduló követő ülésén kiderült, akkor állambátyó titkos szolgálainak a szemé láttára zajlott éveken át egy folyamat, amelynek eredményeképpen a politikum teljesítményével jogosan elégedetlen, de a hátteret nem látó választókat befolyásolták. Ezt még egy olyan eredetien működő demokráciában sem kellene szó nélkül hagyni, mint a miénk, mert ilyen játszmák könnyen vezethetnek olyan eseményekhez, amiknek a következményei évtizedekig velünk maradhatnak a rémálmainkban. Fel van tehát adva a lecke rendesen mind a fikusz utódjának, mind az új kormányának.

Ciszjordániában palesztin házakra támadtak zsidó telepések

Ciszjordániában palesztin házakra támadtak zsidó telepések szerdára virradóan, majd összecsapás tört ki köztük, palesztinok és izraeli rendfenntartók között – közölte az izraeli hadsereg.

A telepések felgyújtották a palesztinok házeit és autóit Bét-Purik és Rodsziv falvakban, Náblusz közelében, Cisjordánia északi részén bosszúból amiatt, hogy előzőleg az izraeli hatóságok kiü-

rították és felszámolták egy törvényellenesen létrehozott telepüket. Nyolc telepést előállítottak a hatóságok.

Ezzel egy időben Itamar telepésfalunál a telepések erőszakosan szembeszálltak a biztonsági erőkkel, kövel dobálták járműveiket, és két rendőrt megsebesítettek.

Ciszjordániában a Gázai övezeti, palesztin Hamász terrorszervezettel és a Hezbollah libanoni síita milíciával vívott

fényes konfliktus tavaly októberi kitörése óta fokozatosan egyre súlyosabbá váltak az erőszakos cselekmények.

Az 1967-ben Jordániától elfoglalt Cisjordániában mintegy hárommillió palesztin él, és azóta mintegy félmillió zsidó telepés költözött be a területre, közvetlen szomszédságukba. A nemzetközi jog törvényellenesnek tekinti civilek betelepítését katonailag elfoglalt területekre. (MTI)

Ünnepváró hangulat Marosvásárhely főterén

(Folytatás az 1. oldalról)

Ötödikén este ünnepi hangulat lett úrrá Marosvásárhely főterén, hiszen a felkapcsolt ünnepi díszkivilágítás mellett a Színház téren karácsonyi dallamok csendültek fel, a faházikókból pedig a forralt bor jellegzetes illata terjengett.

Már a délelőtti órákban javában folyt a készülődés a délután nyíló karácsonyi vásárra, a faházikókat elfoglaló termelők, kézművesek egy része még csak akkor pakolt ki, mások azonban már várták a vásárlókat, amit sokan ki is használtak, hiszen Mikulás-puttonyba való portéka is akad bőven: horgolt mesefigurák, díszes mézeskalácsok, kézműves ékszerek, levendulakészítmények, ízléses dísz tárgyak, szebbnél szebb karácsonyi asztali díszek, koszorúk közül lehet válogatni, de aki mézet vagy mézalapú termékeket, házi szörpöket szeretne beszerezni, az is talál kedvére valót, hiszen több mint negyven termelő, kézműves gondoskodik a gazdag és színes felhozatalról.

Decemberben a karácsonyi vásár hétköznapokon 15–21 óra között, szombaton és vasárnap 11–21 óra között várja a látogatókat. A gyerekek öröme a faházikók szomszédságában a hangu-

latosan berendezett Mikulás-lakban várja az aprónépet a fehér szakállú, hétfőtől péntekig naponta 17–19 óra között, szombat-vasárnap pedig 16–19 óra között lehet beülni a Mikulás ölébe, és megosztani vele a kívánságokat. A szervezők a Mikulás-házikónak még egy előszobát is kialakítottak, ahol a karácsonyfa mellett, pihepuha ülőkéken várakozhatnak a nagy találkozásra készülő gyerekek.

Mivel a hideg téli estéken jólesik a forró innivaló, a karácsonyi vásár elmaradhatatlan velejárója a forralt bor, a tea meg a forró csoki. Az idei vásár szervezői újdonsággal is előrukkoltak, egy egyedi dizájnnal ellátott, kifejezetten erre az alkalomra tervezett ökopohárban szolgálják fel ezeket. Ugyancsak újdonságnak számít, hogy idén egy óriáskereket is felállítottak, a gyerekek számára egészen különleges élmény, hogy a magasba emelkedhetnek, ahonnan beláthatók a város fényei.

Az ünnepi díszkivilágítás felkapcsolása alkalmából a tegnap este két koncertet is „hozott a Mikulás”, a zsúfolásig telt Színház téren felállított színpadon a Jakab Csaba & Band, valamint Gențiana lépett fel.

Fotó: Nagy Tibor

Négypárti koalíció

Látszólag egyezsége jutottak a demokratikus pártok

Nagy-Bodó Szilárd

Szerdán késő délután Bukarestben ülésezett az RMDSZ, a Szociáldemokrata Párt, a Nemzeti Liberális Párt és a Mentsétek Meg Romániát Szövetség. A tárgyalások értelmében a demokratikus politikai alakulatok megegyeztek abban, hogy a kisebbségi képviselőkkel összefognak, és közösen fognak kormányozni a következő ciklusban, továbbá minden párt aláírta, hogy nem köt szövetséget a szélsőséges alakulatokkal, azaz a Románok Egyesüléséért Szövetséggel (AUR), az SOS Romániával és a Fiatal Emberek Pártjával, a POT-tal.

Cseke Attila szenátor, volt fejlesztési miniszter a közösségi médiában közzétett videóüzenetében elmondta, hogy mind a négy alakulat azt vállalta, hogy egy stabil kormányzathoz ad parlamenti többséget. Cseke Attila külön kiemelte, hogy ezzel az egyezményvel sikerül megvédeni a magyarok érdekeit, továbbá ez az egyezés szavatolja azt, hogy a következő ciklus során a magyar közösség jogai ne szenvedjenek csorbát.

Kelemen Hunor, az RMDSZ elnöke elmondta, hogy ezzel az egyezséggel elszigetelik a szélsőséges, magyarellenes alakulatokat. Külön hangsúlyozta, hogy a román pártok közül egyik sem akar együtt dolgozni a szélsőségesekkel. Továbbá a szerdai ülésen megállapították azokat az elveket, amelyek ezt a nagy parlamenti többséget működőképesé tehetik. Kelemen Hunor ismét elmondta azt is a közösségimédia-bejegyzésében, hogy az államelnök-választás második fordulójában a magyarság szempontjából a kisebbik rosszat, Elena Lasconit támogatják, a többi párt vezetője ugyancsak őt támogatja. Az RMDSZ elnöke ezzel utalt arra, hogy

Marcel Ciolacu, a Szociáldemokrata Párt elnöke bejelentette, hogy ő is a Mentsétek Meg Romániát Szövetség jelöltjét támogatja. A miniszterelnök azzal támasztotta alá a kiállást, hogy a Legfelsőbb Védelmi Tanács (CSAT) nyilvánosságra hozott dokumentumai igazolják, hogy Călin Georgescu független államfőjelölt választási kampánya „bejelentetlen külföldi finanszírozásban” részesült, és vannak tényezők, amelyek állami kiberszereplők részvételére utalnak. A Klaus Iohannis által tegnap nyilvánosságra hozott dokumentumból kiderül, hogy a SRI szerint a Călin Georgescu kampányához közvetlenül kapcsolódó hálózat kezdetben 25 000 fiókból állt a TikTokon, amely két héttel az államelnök-választás első fordulóját megelőzően vált rendkívül aktívvá. Továbbá, hogy a kampány különösen jól szervezett volt, és a követők száma jelentősen megnőtt, számol be a nyilvánosságra került dokumentumok alapján a Hotnews. A SRI pénzüsségeket is említ, 1 millió eurót román vagy dél-afrikai állampolgárok mozgósítottak, ebből 381 000 dollárt fizettek a TikTok-nak, tájékoztatót a Marosvásárhelyi Rádió.

Ami pedig a kormányalakítást illeti, Csoma Botond, az RMDSZ szóvivője, képviselőházi frakcióvezető szintén a Facebookon szólta a közösség tagjaihoz, és elmondta, hogy ezzel az egyezséggel képesek lesznek elszigetelni a magyarellenes szélsőséges erőket.

A szóvivő arról is tájékoztatót, hogy a tárgyalások hétfőn, az államelnöki választás második fordulóját követően fognak folytatódni, akkor, amikor már világossá válik az államelnök kiléte, a következő hét elején pedig már konkrétumokról fognak egyeztetni a politikai pártok.

Digitalizálják a jeddi önkormányzatot

Az ősz folyamán megújult a jeddi önkormányzat székháza, de ezzel párhuzamosan (sőt már tavaly óta) elkezdődött az ügyfélfogadás átszervezése és a digitális eszközök hangsúlyosabb bevezetése, hogy felszámolják a sorban állást, s a papírok helyét digitális okmányok vegyék át.

Közel áll a befejezéshez az a beruházás, amely Jedden a polgármesteri hivatal épületének energiatartósság-növelő felújítási munkálatait és 100 kW-os napelemekkel való felszerelését célozza. Ezzel párhuzamosan egy közigazgatási megújítási folyamatot is elindítottak, amelynek célja, hogy a Jeddi Polgármesteri Hivatal az egyik leghatékonyabb közigazgatási egység legyen az országban – jelentette be közösségi oldalán Bányai István polgármester.

Megszüntették a kisablaknál való sorban állást, ezután az ügyfeleket az irodákban fogadják, és lehetőség lesz időpontfoglalásra is. A következő évben jelentősen csökkentik a papíralapú ügyintézés is,

arra törekednek, hogy az okiratokat elektronikus formában adják ki. Továbbá jövőben csökkenteni fogják, és a jogi lehetőségek határain belül meg is szüntetik a készpénzes kifizetéseket is. Az adók és illetékek kezelésére, valamint a könyveléshez korszerű szoftvereket vezetnek be. Európai pénzforrásokból automatizált adóbevalló és időpontfoglaló rendszereket vásárolnak.

Ezt a reformot a következő év január 15-ig szeretnék befejezni. A lakosságtól azt kérik, hogy eddig az időpontig használja a község honlapján (www.comunalivezeni.ro) elérhető online lehetőségeket. A következő év végére szeretnék megvásárolni és működtetni azokat az eszközöket is, amelyek jelentősen megkönnyítik és felgyorsítják a kapcsolatfelvételt a jeddi önkormányzattal – taglalta a polgármester, aki azt kéri a község lakóitól, hogy „legyenek nyitottak és csatlakozzanak hozzánk ebben a lépésben”. (GRL)

Nemcsak az épület újult meg, hanem a teljes ügyfélszolgálat is átalakul

Fotó: Bányai István közösségi oldala

Koronkán kétszeresen fontos a részvétel

Vasárnap az elnök-választás döntőjén két szavazólapot kap Koronka község 3.422 szavazati joggal rendelkező lakosa – erősítette meg a hírt Takács István Szabolcs, a település polgármestere.

A javasolt államelnökön kívül, a második szavazólapon a helybeliek arra a kérdésre kell feleljenek, hogy egyetértene-e tömbházak építésével Koronka község területén.

A helyi tanács döntése alapján fogalmazták meg ezt a kérdést, ugyanis az utóbbi időben vállalkozók érdeklődnek a lehetőség felől, amit azonban a közvélemény határozottan elutasít.

Az elutasítás szerepel az érvényes területrendezési tervben (PUG), amit az új kidolgozásakor is megerősített a helyi tanács. A mintaszerűen rendben tartott község központi, de külső területeinek a látképét valóban nem lenne ajánlatos átrajzolni, ugyanakkor sok egyéb tényezőt is figyelembe kell venni.

A polgármester szerint nem óhajtják, hogy megváltozzon a község szépen rendezett arculata, másrészt, ha megnövekedne a lakosság száma, akkor a településen és környékén csúcsidőben szinte lehetetlenné válna a közlekedés, ami az egyik fontos szempontot jelenti.

A lakosok egyéb véleményét is megfogalmazták, hiszen volt, aki azért kötöztött falura, hogy a városi forgalomtól, a zsúfoltságtól, a tömbházlakástól megszabaduljon.

Mindezek függvényében merült fel a lakosság véleményének a megkérdezésére alkalmas lehetőség a választási kampány utolsó fordulóján. A tanácsnak egy bizonyos összeggel kell hozzájárulni a népszavazás megszervezéséhez, ezért is fontos lenne, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt és adják le voksukat a második szavazólap kérdésére is. (bodolai)

Takács István Szabolcs

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Színés Világ

XXI. évf. 49. (939.) szám, 2024. december 6., péntek

40 éves a Hahota Színtársulat

Csak komédia! – jubileumi kabaré

A Hahota magánszíntársulat fennállásának 40. évfordulójához érkezett. Hosszú út ez, amivel történelmet ír, ugyanis környezetünkben, de még Erdély-szerte sem tudunk olyan társulatról, amely ilyen hosszas múltat tudhat magáénak. Az ideai szilveszteri kabaré apropóját és különlegességét is a jubileum szolgáltatja. A színtársulatról és az évről évre kitarító rajongó közönségnek szánt ideai kabaré-előadásról Puskás Győző, a Hahota Színtársulat alapítója és vezető színésze számolt be a Népszájságban.

Mezey Sarolta

– A történet 1985-ig nyúlik vissza, akkor alapítottam a Hahota Színtársulatot. Akkor néhány tette kész, tehetséges fiatal, akik szintén hajlottak a színjátszás felé, és tudtam, hogy szeretik a színházat, magam köré verbuváltam. Azokban az években minden előadást, mint például a Kakukk Marcit vagy az Emlékek kávéházát, legalább háromszor, de akár tízszer is megnéztem a Nemzeti Színházban. Elképzeltem, hogy képes lennék, illetve képesek lennénk mi is ilyen kabarét játszani. Az Emlékek kávéházát azóta is minden idők legjobb kabaré-előadásának tartom. Az első három előadáson önfelédten szórakoztam, aztán szórakoztam és szöveget loptam. A fejemben regisztráltam mindet. Érdekes, az ember tizenéves korában nagyon megjegyzi, amit hall. Otthon leírtam, ami megmaradt a fejemben. A hiányzó részeket a következő alkalommal „loptam ki”. Így összeállt néhány jelenet, s ezeket vittük színre 1985-ben. Az alapító tagok Ölvedy Antónia, Lengyel Gabriella, Moldován Sándor, Kopacz András, Filcz Zoltán, Toldy Levente voltak. Nagy sikernek örvendtünk, közönségünk a Kárpátok sétány akkori lakóiból állt. Kis plakátokat készítettünk, ezzel adtunk hírt az előadásról. Az árvízvédelmi töltés szolgált ülőhelyként, s a fákra kihúzott damilokon álltak a függönyök. Így kezdtük. A nézőknek nagyon tetszettek az előadások. Biztattak, és bátorrágot adtak a folytatáshoz. Abban az

Fotók: www.hahota.ro/2023/Jakab István

évben volt még egy bemutató, aztán 1986-tól teljes nyári évadot indítottunk, ami azt jelentette, hogy májustól szeptemberig minden két-három héten volt egy bemutatónk. Azt is megemlítem, hogy Oltyán László újságíró *Társulat a gyepen* címmel interjút készített velünk, ami az akkori megyei lapban, a Vörös Zászlóban jelent meg. Ezt követően nagyon megugrott a nézőszám, jöttek a többi lakóegységéből is, több százan – mesélte Puskás Győző, majd így folytatta:

– 1988. május 9-ére tüztük ki az évadnyitót, amikor kiszálltak a Szekuritáté emberei, s lefoltatták az előadást. Ezer szerencsénk volt, mert nem vettünk el pénzt, politikamentes jeleneteink voltak. Az szűrt szemet, hogy 600 magyar ember gyűlt össze egy helyre. Nemcsak azok voltak ott, akik a hirdetésekre jöttek, hanem a Vikendről hazatérők is megálltak a töltésen; ők nem is tudtak az előadásról, de felgyeltek a jókedvű közönségre, és csatlakoztak hozzá. A szekusok körülvették az egész nézőteret. Azt mondták, jelentsem be, hogy az előadás elmarad. Az emberek felháborodtak, a szekusok nem tudták, mitévők legyenek. Betelefonáltak az irodába, és végül Grama alezredes megengedte, hogy lejátszunk az előadást,

ugyanis nem akarták, hogy valamilyen megmozdulás legyen. Végignézték az előadást, látták, hogy az emberek hosszasan tapsolnak, hozzák a virágokat. Ettől eltekintve elvették a személyimmet, és másnap berendelték a Szekuritátéra. Írásbeli nyilatkozatot kellett tennem, minden anyagot be kellett szolgáltatnom. Nem tudtak belekötni semmibe, de azt mondták, nem lehet ilyen előadásokat tartani, mert „vizionáló bizottság” elé kell vinni minden szindarabot, s román szerzők műveit kell játszani, két nyelven, románul és magyarul! Ebbe nem mehettünk bele, így nem tudtuk folytatni. Az a főnök, aki kiszállt a helyszínre, négy szemközt megmondta nekem: „Semmilyen formában ne folytassátok, mert téged elteszlek láb alól!” Évek múltán is, amikor találkoztam vele az utcán, nagyon rossz érzés kerített hatalmába! Életemben soha senkitől nem kaptam fenyegetést, nagyon ijesztő volt!

– *Aztán jött a „forradalom” utáni változás. Hogyan folytattátok?*

– Az 1990. márciusi események után lett volna a bemutatónk, de nem tudtuk megtartani, mert többen Magyarországra távoztak. 1991-ben a Madisz égisze alatt „futottunk” tovább, a székházában próbáltunk, s a Szakszervezetek Házában léptünk fel *Csak az jöjjön, aki bírja!* címmel. Ez volt az első fedél alatti előadásunk. Amikor szabad ég alatt játszottunk, s néha elvert az eső, azért imádkoztam a Jóistenhez, hogy egyszer adja meg nekünk azt a lehetőséget, hogy egy fedett terem színpadán játszassunk. Azóta közel 3000 előadást játszottunk fedél alatt! A Szakszervezetek Házában 1991-től 1995-ig voltunk. Közben 1992-ből Jakab Zsombor vette át a Hahota-előadások szervezését, őt kérte fel Fúró Attila magánvállalkozó. 1996-tól a Hahota magántársulattá avanszált. Akkor már hol a Kultúrpalota, hol a Nemzeti Színház nagytermét béreltük. Minden második hétfőn mi játsztunk a Nemzeti Színházban nagy közönség előtt.

– *Lezárultak a '90-es évek, mi következett 2000 után?*

– Sokan mentek el az országból 1999 végén jobb életet keresve, s a társulat életében is szakadás történt. Jakab Zsombor vette át a társulatot, külön kft.-t hozott létre, azóta ő a menedzserünk, kitűnő szervező. A Nemzeti Színházból nyugdíjba kényszerített

Szabó Marit, Székely Évát és Csergőffy Lászlót kértem fel tháliás feladatokra. Szívesen vállalták. Ettől kezdve a mai formája alakult ki a társulatnak. Közben 1995-től az Ariel színházhoz szerződtem, ettől kezdve innen csatlakoztak a kollégák. Így alakult ki körülöttem egy stabil csapat.

– *Kik voltak a rendezők?*

– Sokan. Nagy József és Nagy István színművészek, Nagy Ágota, Barabás Olga is rendezett egy előadást, Fülöp Erzsébet úgyszintén. Tizenegy éve Kovács Leventét tudhatjuk a társulat rendezőjének.

– *Milyen előadásokat tűztek műsorra?*

– Kezdetben évente több bemutatónk volt, voltak egységes vígjátékaink, aztán 1995-től intenzív Hahota-életünk volt, évente 120-130 előadást tartottunk. Az utóbbi időben évente egy bemutatónk van, nem győzünk többet vállalni. Az a jó, hogy megmaradtunk az eredeti vázában. Sokan próbáltak eltéríteni, jöttek a jó tanácsokkal, hogy kellene újítani, de én görcsösen ragaszkodtam és ragaszkodom a klasszikus bohózatokhoz. Ezekben nincs trágárság, de pikantéria, helyzetkomikum annál több. Tudom, hogy nagyon sok ember szereti! Ez az, ami időtálló! Minden másfajta kabaré elporosodott, a politikai kabarét nagyon szerették az elején, de elfakult, a politika is nagyon zavaros lett.

– *Milyen lesz az ideai kabaré?*

– Az ideai műsor válogatás a 40 év alatt bemutatott bohózatok javából. Mind a négy jelenetet nagyon szeretem, valamennyi bohózatot új köntösben visszük színre. Többek között az is színre kerül, amivel az első előadásunkat, a *Butaság szérumát* zártuk. Nagy öröm számomra, hogy azt, amit egykor fejben loptam ki a színházból, most újra játszunk, méghozzá ugyanaz a rendező rendezi, mint annak idején a színházban! Jelenleg Cseke Péter, Szöllösi P. Szilárd, Gönczy Katalin, Halmágyi Éva, Jakab Bodoni Ildikó és Kelemen Barna tagjai a társulatnak.

– *Mikor lesz a bemutató?*

– December 28-án Marosvásárhelyen, a Maros Művészegyüttes termében lesz a bemutató, ezt követően mindennap játszunk, kivéve január elsejét. A közönség nagy szeretettel fogad, a jegyek fogynak, Székelyföldön pedig nem tudunk eleget játszani, olyan nagy az érdeklődés! Nagyon zsúfolt a bemutató előtti időszak, néha fáradtak vagyunk, s ilyenkor a Jóisten elem küld valakit, aki megkérdi, ugye, hogy készülnek, mert nagyon várjuk a Hahotát! Ez ad erőt a folytatáshoz. Amikor a közönség arcán látom az örömet, akkor érdem minden fáradság, minden próba! A nézők várakozása ad erőt!

– *Visszatérve a Hahota 40 évére, mi kell ahhoz, hogy egy társulat ilyen hosszú időn át fennmaradjon?*

– A társulatot kezdetektől fogva tenyerén hordozta a Jóisten. Elszántan dolgoztunk, és nagyon szerettük, amit csinálunk! Úgy érzem, hogy egyre nagyobb a felelősség a vállunkon, mert minden évben legalább olyan teljesítményt kell nyújtani, mint előző évben! A közönség nagy erőt ad nekünk, minden néző egy külön gyöngyszem, ha egy poénnal elnevetik magukat, kibontják a szárnyaikat! Minél jobban szórakoznak, annál jobban játsznak, és fordítva! Interaktív műfaj a kabaré. Nem is a taps, hanem a nevetés a fontos! Ez mindennél többet ér! – mondta Puskás Győző, a Hahota vezető színésze.

Nem marad más hátra: a társulatnak idén is jó komédiázást, a nézőknek pedig hahotázást kívánunk a jubileumi kabarén!

A természet kalendáriuma (DCXLVI.)

Kiss Székely Zoltán

December fehér paripák sarkantyúzója születésnapomra újra meg újra virgácsveszővel rábökő tejüti Patyolat-reklám a kikiáltott tisztaságot susmusok centrifugáit léteddel megszegyenítő kapcsolataink gerendáihoz megegyezésünk nélkül mérték Európa családi asztalánál nagyapó nosztalgia üvegcspillár a gyerekkor egén legendák lucaszékek holdfogyó pányvánk tanúja keményíts magadhoz!

Az éppen december 6-án, 1935-ben született **Bertók László** **December**ével indítom karácsony hava második hetét. Kedves Olvasóm, természettudomány-történeti eseményeket meg néprajzi érdekességeket kínálva noszogatlak egy kis sétára – emlékek erdején-mezején.

Myrai **Szent Miklós** a keleti egyház egyik fő szentje, a gyermekek Mikulása, Téalapója, Karácsony Apója.

Ma minden bizonnyal ő a legnépszerűbb, legismertebb szent az egész világon – írja **Jankovics Marcell** **Jelkép-kalendáriumában**. De (...) a kis-ázsiai Myra püspökének (†350 körül) igaz arcát a Mikulás vattaszakállá eltakarja, azonosítását a köréje nőtt legendabokrok lehetetlenné teszik. Így aztán 1968-ban ő is a naptárból száműzendő szentek listájára került.

Am közkedveltsége okán helyi tiszteletét megengedte a katolikus egyház.

Kultusza a bizánci, majd a kopt egyházban bontakozott ki a VI. században. Temetése emléknapiját december 6-án ülik. Ereklýj Kr. u. 1087-ben Bariba kerültek. Így vált e nap a Mikulás-várás egyetemes ünnepévé.

A keleti egyháznak máig ő a legtiszteltebb szentje – olvasom **Bálint Sándor** **Ünnepi kalendáriumában**. – Népszerűségben később csak **Páduai Szent Antal** fogható hozzá.

Miklós a házasság és anyaság oltalmazója, a gyermekek barátja.

Georg Schreiber szerint ünnepe mintegy a karácsony vigíliája és előjátéka. Ünnepeinek hagyományai később összemósódtak a karácsonyi ünnepkör szokás- és hiedelemvilágával.

Szent Miklós az évszázadok múltával patrónusa lett a gabonakereskedőknek és a pékeknek, vászonszövőknek, borkereskedőknek, ügyvédeknek, patikusoknak és olajárusoknak, halászoknak és vízimolnároknak, hidépítőknak, raboknak és zarándokoknak, eladólányoknak és diákoknak...

Szent Miklós kultusza hazánkban még a XVI. században is igen elterjedt volt. Számos helynév, templom, oltár, képzőművészeti alkotás bizonyítja ezt – tárja elénk **Dömötör Tekla** a **Naptári ünnepekben**. – **Miklós napja az európai középkori alakoskodás egyik jelentős dátuma volt.**

Egy 1785-ből származó csepregi tilalom szerint „*Minekutána ősi időktől fogva tapasztaltatott, hogy némelyek a lakosok közül a Szent Miklós püspök napja előtt való estvéli vagy éjszakai időben különféle öltözetekben és álarcokban járnak házról házra, s a gyenge gyermekeket is helyes elmével ellenkező, ijesztő, csúfos figurákkal rettegtetik, keményen meghagyatják, hogy senki a lakosok közül úgy gyermekeinek mint alattvalóinak ezentúl meg ne bátorkodjék engedni Szent Miklós előtti este az ily színes öltözetekben való járást.*”

*Pedig a jó Miklós püspök, akit – nem is tudom, miért kell nekünk magyaroknak a tótos „Mikulás” néven emlegetnünk, annyit mindenesetre megérdemelne, hogy ne tévesszék egészen össze a kíséretében járó, de eredetileg vele semmi kapcsolatban sem álló krampusszal – morfondíroz így **Folklór-kalendáriumában** **Katona Lajos**. – Emezt csak a középkori szellemű pedagógia adta a gyermekek barátja és oltalmazója mellé, hogy a jóságos szent oldalán, aki a jó gyermekeket megjutalmazza, legyen mindjárt egy rideg*

porkoláb is a gonoszok megbüntetésére.(...) Egyike ez a pogány vallásrendszerek ama bukott nagyságainak, akik szerény inkognitójuk álarca alatt tudtak maguknak helyet szorítani a kereszténység keretében.

Maradjon csak hatodika a cipőbe csempészett ajándékok napja, a jégvirágos reggelek öröme, mindenféle ördögös ijesztgetések nélkül.

Ez nem virág az ablakon, nem furcsán megszótt cifra, mit téli mesének álmódott az éji őrangyal-világ; – ez nehéz függöny az ablakon, megfagyott zord páncéllemez, – vagy talán az édesanya fehér köténye is ilyen lehet, mikor eltakarja szemünk elől a rémeket.

A **Befagyott ablakokat** 1943-ban írta **Kabós Éva**. A maroslekeneci nemesi családból származó költőnő műveit a II. világháború után indexre tették. Csak 1989-es fordulat után jelenhettek meg újra költeményei.

Áthallásos sorai ma is figyelmeltetnek: Szent Miklós és az őrző angyalok mellett a mában is ijeszteget(het)nek krampuszok, háborúk ördögfiái, álszent prikulicsok.

December 6-án, 1805-ben született **Entz Ferenc** orvos, szőlész, kertész. 1825-től Pesten folytatta orvosi tanulmányait, amelyeket 1831-ben Bécsben fejezett be. 1848-ig uradalmi orvos, a szabadságharcban honvéd főorvos volt. Már ekkor különös érdeklődéssel foglalkozott a kertészettel és szőlészettel. Tapasztalatait a 15 kötetes **Kertészeti Füzetekben** közölte. E munkája méltó utódja 200 éves elődének, **Lippai János Posoni kertjének**. Nagy érdeme a hazai kertészeti szaknyelv kialakítása, erre épül a mai kertészeti szaknyelv is. Pesten 1853-ban létrehozta az első önálló hazai kertészeti intézményt. 1870-től szerkesztette a **Borászati Füzeteket**, amelyet 1874-től **Borászati Lapok** címmel adnak ki.

177 évvel ezelőtt született az 1872-ben indult **osztrák-magyar északi-sarki expedíció** orvosa, **Kepes Gyula**. (Éppen egy évszázaddal ezelőtt halt meg.) A felfedezőút mára szinte feledésbe merült. Érdemes azonban beleolvasni a hajóorvos naplójába:

Szép tervekkel, mérész reményekkel hagytuk el július 14-én, 1872-ben az éjfél nap gyönyörű ragvogása mellett, a Tromsoe-i kikötőt. Tudva levő dolog, hogy az Expedíciónak tulajdonképi célja vala, az éjszakeleti átmenetelt megkísérteni. (...) sokan azon hiú reménnyel kecsegtették magunkat, hátha mégis sikerülend a Behringi szorost elérni; azt azonban bizonyon reméltük, hogy Cseljuszkim fokig előhatolunk, – ami már magában véve is ritka eredmény lett volna...

Decembéri hajnal fehér paripáira várva

Csakhamar a **Tegetthoff** expedíciós hajó a jég fogságába került.

(...) a hajó sűrűn fekvő jégzaj közé jutott, a mely eleintén némiképpen még szét vala oszolva, hanem negyedórától negyedóra hajónk közelében sűrűbb és sűrűbb lón, oly annyira, hogy 2 óra múlva a hajó tökéletesen be volt kerítve, és mozdulatlanul feküdt. Mi minden bú és gond nélkül mentünk az éji nyugalomra, azt hívén, hogy a mint a jég bekerített, úgy ismét szét fog oszlani. De a 'Tegetthoff' azon perc óta rabja és martaléka lón a hatalmas jégnek, elveszté akarátát.

372 napig sodródtak észak felé. Így pillantották meg 1873. augusztus 31-én az északi szélesség 80. fokán túl az északi félteke legészakibb szárazulatát. De a szigetcsoport partjainak közelébe csak két hónappal később jutottak; akkor neveztek el a szigetcsoportot **Ferenc Józsefről** – a nyugati nagy sziget ma is **Zichy** névét viseli. Második sarkvidéki telüket a sziget közelében töltötték, jobbára elejtett jegesmedvéket ettek, skorbut és egérinvázió gyötörte őket. Kepesnek köszönhetően a skorbut nem szedett áldozatokat. Hanem 1874 májusának végén a jég roppantotta hajót sorsára kellett hagyni. Így vezett oda Kepes állat- és növénygyűjteménye is. A legszükségesebb felszerelést, élelmet szánokra rakva a jégmezőn dél felé indultak; magukkal cipelték három, sítalppal ellátott csónakot is. Három hónapi küszködés után érték el a Novaja Zemljától északra húzódó nyílt tengert, és csónakba szállva a szigethez eveztek. 1874. augusztus 24-én találkoztak végre egy orosz bálnavadász hajóval. Megmenekültek. Hazatérve a felfedezőket hősként ünnepelték. Már 1874. október 19-én Kepes előadást tartott a **Magyar Földtani Társaságban**. A csaknem állandóan jéggel borított szigetcsoport nem lett Ausztria-Magyarország része; 1926-ban annektálta a

Szovjetunió, ma Oroszországhoz tartozik. Itt működik a világ leghétszakibb meteorológiai állomása, és 2009 óta az **Orosz Sarkvidéki Nemzeti Park** része.

1865. december 11-én, negyven évvel a **Magyar Tudományos Akadémia** megalapítása után, avatták fel az MTA palotáját. Az 1858-ig **Magyar Tudós Társaság** nevet viselő intézmény alapszabálya Pestet jelölte meg székhelyül. Sokáig nagygyűléseit a **Nemzeti Múzeum** dísztermében rendezte. **Dessewffy Emil** elnöksége alatt épült fel a palota. Az 1861-ben kiírt építési pályázatot a német **August Stüler**, Berlin több múzeumának tervezője nyerte meg; az építkezést **Ybl Miklós** és **Szkalnitzky Antal** vezette. Az épület kétemeletes, kora eklektikus-reneszánsz stílusú, homlokzatát **Newton, Rafael, Galilei, Descartes, Leibnitz** szobrai díszítik – **Emil Wolf** berlini szobrász alkotásai. A nagyterem **Lotz Károly** később elkészült (1887-91) freskóival ékes. A főtítkári lakásba először **Arany János** költözött be, aki 1870–79 között volt főtítkár, de ezt követően is, haláláig ott lakott.

Hópihék, kavargó, pillanatnyi emberi sorsok!

– **Jékely Zoltán** hét évtizedes **Havazás**-sóhaja éppen illő ide: pillanatnyi emberi sorsok a történelem nagy havazásában –

Mondjátok, ki boldog közületek?

Ki földrehull, reátipornak; az ereszen-maradt: elolvad.

Felbukkanunk, kavargunk jobbra-balra, aztán fejünk a földrehajtvá visszahull újra ki-ki pornak.

Maradok kiváló tisztelettel. Kelt 2024-ben, Szent Miklós napján

Id. Pieter Brueghel: Téli táj korcsolyázókkal és madárcsapdával

A csendes jótettek hangosak az időben

A szeretet apró gesztusai képesek megváltoztatni a világot

Sokszor gondolkodtam azon, hogy mire is emlékeztet minket Szent Miklós napja. Sok-sok évvel ezelőtt a szüleim mondták, hogy a Mikulás nemcsak ajándékot hoz, hanem a meglepetés örömét, a remény csodáját és a gyermekek tisztá varázsát is. Szent Miklós élete üzeni nekünk, hogy a legnagyobb gazdagság az, ha másoknak adhatunk – szívből, önzetlenül. Példája arra hív minket, hogy adjunk szívből, és örömet találjunk abban, ha másokat boldoggá tehetünk. És ne feledjük el azt sem, hogy a jóság nem mindig látványos, de mindig érezhető. Ezért voltak Szent Miklós csendben véghezvitt jótettei hangosak az időben...

Nagy-Bodó Tibor

Osváth Ilona nyugalmazott anyanyelvtanár:

„Emlékezem – arra, ami simogatja a csendet...”

– Nagyon köszönöm, hogy válaszolhatok a kérdésekre. Gondolatban most a hetvenes években járok... Egy novemberi este történései pörögnek előttem...

Mi is van ekkor? A sutyomban készített Mikulás-ajándékok ideje.

Míntha csak tegnap lett volna: mézeskalács illata lengi be otthonunkat... Édesanyám féltve őrzött szalancukorreceptje kerül elő a kazetta mélyéből. Zizzen a celofán, piros és fehér temperával Mikulás-fejeket festek..., piros kucsmákat és hócsipkézett bundát...

December 5-e van. Angyalok rázzák párnáskáikat, lepedőiket. Fehér hópihéek lepik be kacagva és táncolva a tájat.

Mikulás-várásra készül izgatottan csodaszép három kisgyermekünk: bohókás kislányaink és aranyos kisfiunk...

Cipőcskéik egyre fényesebbek. Mosakodás, vacsora. Ablakba kerülnek a cipőcskék, puha ágyaikba a gyermekek.

Várják az esti mesét. Ma a myrai püspök időszerűsített meséjét mondom el:

– Hol volt, hol nem volt, az üveghegyen is túl..., készül a Mikulás, manócskái segítségével. Rénszarvasok húzzák szánját a jéghegyerdőn át, tele zsákját tükrös hegyi patkokban élő vízi lányok varrták. Ősz anyó töltötte meg ajándékaival, mézes-mázás keksszel, mosolygó piros almával, csörgő dióval, mogyoróval. Aki elalszik, annak éjjel megtölti a cipőcskéit ajándékaival...

Betakaratom, megpusztilgatom kipirult arccskáikat.

Szabályos lélegzetük simogatja a csendet...

Csomagokat készítünk. Apa füzfaágakat fest ezüstre, piros szalagocskákat köt rájuk. Készülnek a virgácsok. Megtelnek a cipőcskék, és végtelen szeretet tölti be otthonunkat. Kint már tejfehér a határ.

Surranó kis lábak, halk sugdolózások, majd boldog felkiáltások költenek fel reggel: Édesanyám! Édesapám! Megjött a Mikulás!

Kacsó Emese vallásánár:

„Nem Télapó, nem angyal!”

– A hatvanas-hetvenes években a mezőfelei családi házba érkezett valaki, akit Mikulásnak hívtunk, és akinek krampuszok voltak a segítségei. Nem a Télapó, nem az iskolai télifaünnepélyek, hideg, rideg kultúrotthonok színpadjának szereplője. Nem angyal, nem szentség, nem csoda.

Ő az ajándékozó, örömszerző, fehér szakállas, kedves, melegsívű, ősz öreg.

Micsoda izgalommal vártuk évről évre leleményes érkezéseit: volt, amikor egy hatalmas zsákot tolt be az ajtón, aztán mire észbe kaptunk, már bottal üthettük a nyomát, csak az öröm maradt utána.

A nagy zsákban mindenkinek volt egy kicsi csomagja, és az elmaradhatatlan virgács, mert bizony nem voltunk mindig a legjobbak.

Egy alkalommal az értesítőnk felől is érdeklődött, miközben a nagy zsákból szerre előkerült mindenki csomagja és virgácsa. A mulasztásaink is szóba jöttek. Ránk fagyott a mosoly, és ebben a feszültségben jobban szemügyre vettem a jó öregembert – honnan tud mindent? –, és megismertem édesapám kopott, de ápolt lábbelijét. A következő évben már mi lehettünk bátyámmal a krampuszok, a virgácsosok, kisöcsénk nagy ámulatára és a mi nagy derűtségünkre.

Van még egy szép emlékem.

Nevelő voltam Szabédon a nyolcvanas évek elején; külön épületben laktak a lányok az iskola mellett, kicsit arrébb volt az óvoda épülete, az alsóbb szinten az én nevelői szobámmal, és az emeleten laktak a fiú bentlakók. Három éven át a párnájuk alá rejtettem nem nagy fizetésből a Mikulás ajándékait. Először nagy volt az öröm, aztán már várták is.

Az utolsó évben már csak fél fizetést kaptam, és nagy gondban voltam, hogy most mi legyen. A lányoknak valamilyen formában ugyanúgy elhelyeztem az ajándékokat, a fiúk csalódottan feküdtek le.

Kicsi szobámban volt egy melegítőkályha, a szomszédtól kértem egy nagy fazekat, pityókát főztem, vörös hagymát vágtam fel hozzá, mert a szüleim, nagyszüleim azt mesélték, hogy nekik hagymát, diót, almát vagy főtt pityókát tettek a kipuolt cipőbe.

Jaaj! a kipuolt cipő! – elmaradhatatlan kelléke ennek a napnak.

Nos, a bentlakás illemhelye az udvaron volt, a fiúk villanyoltás után még ki-kimentek. Erre az időhúzásra számítottam, hogy csak kibújnak az ágyból, és miután ellenőriztem őket, hogy minden rendben van-e, megtalálják a folyosón elhelyezett pityókát.

Hatalmas üdvrivalgás jelezte, hogy célba ért a Mikulás. Talán ekkora örömet azóta

sem sikerült szerezni. Vagy mégis? A mi kis családi fészünkben, ha megjött az, aki nem a Télapó és nem az angyal, hanem a különös örömszerző, a jó öreg Mikulás.

Sármási-Bocskai János

rádiós szerkesztő, a Marosvásárhelyi

Rádió munkatársa:

„Az a fontos, hogy még együtt vagyunk, és örülünk egymásnak...”

– Decemberhez közeledve egyre gyakrabban jutnak eszembe a gyermekkori Mikulás-járások. Sokszor kérdelem magamtól: vajon miért? Vágyunk még mindig a csodákra? Szeretnénk hinni, hogy léteznek? Pedig túl az életünk delén megmosolyogtató, ha azt mondjuk valami csecsebecsére, hogy a Mikulástól kaptuk.

Az ember a szívében örök gyermek marad, dacára annak, hogy a tükrök pófátlanul emlékeztet a valóságra. Ilyenkor, december 6-ához közeledve egy érintés, egy illat, egy elkapott tekintet emlékek egész sorát eleveníti fel. Eszünkbe jutnak személyek, helyszínek, érzések, jól csengő – mára azonban hazug ígéretekkel degradálódott – hízlegések.

Ahogy telik az idő, és egyre tapasztaltabbak leszünk, az értékrendünk is megváltozik. Még tizenöt-húsz évvel ezelőtt lázas készülődés előzte meg a Mikulás-jarást. Mindenki egyeztetettünk, hogy még véletlenül se vegyünk egyforma ajándékot. Egy emberként volt cinkos szülő és nagyszülő. A kicsi gyermek érdekében kegyes hazugságokba keveredtünk. Azt mondogattuk, hogy ez bocsánatos bűnnek számít katolikus vidékeken.

Mert nincs annál nagyobb elégtétel, mint látni a gyermek arcán az igazi örömet, a felhőtlen boldogságot, amikor a vágyott játékot a kezébe veheti. Az az öt perc a világ kincsénél többet ér. Csakhogy minden Mikulás-járás egy kicsit másabb, ahogy nő a gyermek. Új hazugságokat, új stratégiákat kell kitalálni, ha azt szeretnénk, hogy tökéletes legyen a meglepetés.

Mert a kisgyermek nem hülye, csak nagyon fiatal és hiszékeny. Már minden csomagnál nem lehet eljátszani, hogy „pont most futottam össze veled”, mert ötpercenként valaki „összefut” a Mikulással.

Kellemetlen, amikor megkérdi a gyermek, hogy miért nem egyszerre kapta meg az ajándékokat. A Mikulás nem tudja, hogy az mind az övé? Nehéz logikusan hazudozni, ezért jobb, ha bele sem kezdünk.

Mi már kinőttük a Mikulás-jarást, a kegyes hazudozást. De ma is december 5-én este egy óvatlan pillanatban megtelik a cipőnk egy kis édességgel. Elővigyázatosan, de becsempésszük azt a kis csokoládét vagy gyümölcsöt egymás cipőjébe. Aztán valaki „észreveszi”, és boldogan mondjuk: nekem is hozott valamit a nagyszakállú.

Próbáljuk kitalálni, ki mivel járult hozzá az örömhöz. Közben előkerülnek ősrégi történetek, és nosztalgizunk. Olykor a házi-mozi is beindul. VHS-felvételeken megörö-

kített Mikulás-járások, gyermekeink őszinte öröme egy kicsit kibillent a mindennapok fojtogató valóságából. Egypár percre megszűnik a jelen, és egy időutazáson veszünk részt.

Ma már egy a lényeg: hogy még együtt vagyunk, és örülünk egymásnak. Az ajándék másodlagos, már nem is fontos, mi van a cipőben. A szeretet, az egymás iránti tisztelet és a lelki béke az, ami mindennél fontosabb. Még Mikulás-járáskor is.

Dr. Bakk-Miklósi Kinga

pszichoterapeuta,

pszichológus:

„Ilyenkor a csoda része vagyok.

Boldog vagyok...”

– Előzetesen annyit, hogy a Mikulás-várás, a Mikulás napja és általában az ünnepek gyermekkora óta elvárásoltak. Szeretek ünnepelni, hálás vagyok azért, hogy szívesen ünnepelek, meg tudok is. Ma már ez sem egyértelmű.

December kezdetétől emlékezem óta a csoda időszakát éltem, amikor egy másik időszámítás lépett érvénybe..., és ez ma sem változott.

Gyermek- és felnőttkori kedves történetemet egybevetve, ha a lényegét próbálom megragadni, akkor talán ennyi lenne:

Tavaly volt. Jövőre is lesz. Az idén is van. Mikulás.

Mindig ugyanaz? Általában.

De mi is az, ami nem változik?

A vágyaink. Mindig is voltak, lesznek és vannak. Hozzánk tartoznak.

...Jó lenne, ha hangja, formája lehetne az idén érvényes vágyainknak, ha hallanánk őket, és észrevennénk a pillanatot, amikor történik... Mert akkor jön, jöhetne csak a Mikulás.

Minden életkoromban vártam ezt a napot, a meglepetés és a meglepődni nem tudás napját, a „lehetnek csodák”- és „milyen kis pillanatban süli ki a csoda”-tűnődés napját. Természetesen felmerül(het), hogy ennek az egésznek egy időben van és nincs értelme.

De ha leülök azon elmélkedni, hogy minek van és minek nincs értelme – amit elég gyakran teszek –, elég rövid idő alatt arra a következtetésre jutok, hogy semminek nincs és mindennek van értelme.

A Mikulás-várással is így van ez.

A közmegegyezés szerinti nagy célok, mint karrier, pénz, hatalom, siker, csillogás stb. nevetségessé válnak, és gyakran – ezen a napon is – nagyra értékelődik a Mikulás-csizma vörösének ragyogása, a fehér szakáll tisztasága és titokzatossága, a harsány gyermekkacajok életigenlése, az egyszerű ajándékok, cinkos mosolyok összetartozást jelző érzése – és hálás vagyok, hogy mindezt látom, érzem, befogadom, megélem.

Ilyenkor a csoda része vagyok, boldog vagyok. Erre vágyom, ennyire, idén is.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1131.

Shakespeare-től idézünk a fősorokban.

	1	FELHAJTÁS	ALGÉRIAI VÁROS	JUTTAT A NÁTRIUM VEGYJELE	VÉDELMEZŐ	IDEGEN ILONA
	A					A
LASSÚ JÁRÁS	2	... DIAVOLO (AUBER OP.) MEG NEM ENGEDETT		NÉMET VÁROS LATIN ÉS		
			ELÓTAG: ÚJ CIN		LATIN KET-TŐS BETŰ BERN FOLYÓJA	
ZOKOGÓ			TROMBITA-HANG SZELEMES		RÓMAI 1000 FRANCIA SZIGET	
EGYEDŰL (ANGOL)				HADI-ZSÁKMÁNY FILMET MUTAT		
TASZÍT			RÓMAI 55 NÉMET SZEMÉLY-NÉVMÁS	HÉZAG FRANCIA RT. (RÖV.)		
ESTEFELEI SODRÁS		ÁLMOSS ANYJA NÉM. VÁROS LAKÓJA			SPANYOL AUTÓJEL LÁM	
		NAGY GÖRÖG SZIGET SCHÜTZ ... (SZÍNÉSZNŐ)			OLASZ NÉVELŐ KIS ARAM-FORRÁS	
RÓMAI 7			TÉLI SPORT KEMÉNY-PAPÍR	AMA PÁRJA ERREFELEI		
BENEDEK ... (MESÉS)			HÁZHELY MEGY (LATIN)			
... LÁMA (TIBETI) RÓMAI 200				SZOLMIZÁCIÓS HANG FONODAI ESZKÖZ	EGYEI MEGMA-GYARÁZ	
		KIPUSZTÍTÓ RUHA-DARAB			METÓDUS RAG, A -VAL PÁRJA	
OLASZ IGEN			ELGONDO-LÁS ANGOLUL MENJ!		EGYKEI GÉSAI	
				JÓT TESZ NEKED RÓMAI 500		
TÁRSASÁGI TÁNC	K					L. N. J.

A SZOPHOKLÉSZ MONDTA

című pályázat nyertesei:

Moldován Borbála,

Marosvásárhely, L. Rebreanu u.

Kiss Tünde,

Marosvásárhely, Kárpátok sétány

A pályázati rejtvény megfejtése:

AZ ÖNHITTSÉG NYOMÁN CSAK BALSIKER TEREM.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a november 29-i számból:

Ikrek:
A varsói tanár

Skandi:
Nagy elmék kevés szóval is sokat mondanak.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY

MONTEVERDI VÉLEMÉNYE

	1	2	3	4	Z	5	6	7	8	G
	9					10				
11	12	13	14	15		16		17		18
19					20				21	
22				23		24		25		U
26				27		28		29		30
É	31	32				33			34	
35	36		37			38		39		40
41		42		43		44		45	46	47
48				49	50		51	52		53
N			Z		G		A		54	

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első része. 9. Tehát (latin). 10. A fiú párja. 11. Műkedvelő. 16. Magyar zeneszerző (Ferenc). 18. Tiltószó. 19. Muzsikál. 20. Három (francia). 21. Gyötrelm. 22. Felső társadalmi réteg. 23. Kicsinyítő képző. 24. Belső első! 25. Folyadék. 26. Angol tagadás. 27. ... Polo (világutazó). 29. Fed, borít. 31. Minden részletre kiterjedő. 33. Angyalrang. 34. Szolmizációs hang. 35. A nátrium vegyjele. 37. Az ezüst vegyjele. 38. Füzetlap szélére rajzolt vonal. 40. Igék végződése lehet. 41. Elfogy a folyóvíz. 44. Kipling kígyója. 45. Szolgálatos diák. 48. Kemény növényi szár. 49. Szamárhang. 51. Kereseg. 53. Katonai tömb. 54. Fába vés.

FÜGGŐLEGES: 1. Levegő (görög). 2. A bróm vegyjele. 3. Várát Dobó védte. 4. Listát olvasó. 5. Jól vág a kés. 6. Éktelen dél! 7. Végtelen láb! 8. ..., inni jól tudok (Petőfi). 11. Az idézet második része. 12. Munka (biz.). 13. Női név (júl. 26.). 14. Kockáztatott pénz. 15. Gyilkol. 17. Kicsi, apró. 20. Román Légiforgalmi Társaság (röv.). 21. Az ég színe. 23. Juttatnak neki. 25. Kis ház. 27. Udvarias megszólítás. 28. Csupán. 29. Uralkodók ülőhelye. 30. Művet létrehozó. 32. Kiemelkedés nélküli. 33. Az ezüst vegyjele. 36. Dél-afrikai kedvelt növény. 39. ...-..., hajrá! (biztatás). 40. A nemzetgazdaság fontos ága. 42. Bent karmol! 43. Csonthéjas gyümölcs. 46. Oda-vissza női név. 47. Fűszer. 50. Hamis. 52. Ősi fegyver.

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. december 19-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Frank Herbert amerikai író egyik híres művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Karizom – Szelektál. 7. Ady egyik álneve – Arrafele! 8. ... in Hungaria, magyar film Fonyó Gergely rendezésében – Húst tartósító. 9. Kecskszarab! – Körben van! 11. Elvisel – Kissé zilált! 12. Szájszél – Kemény ritmusú könnyűzene. 14. Ám – A tetejére. 15. Élettel teli – Ladik. 18. Ünnepelesen átad – Öreg kéz jelzője. 19. Hangsor nyolc hangja – Járás. 22. Libahang – Az ezüst vegyjele. 23. Bekövetkezik – Szorítóeszköz. 25. Kocsma része – Bírósági ügy. 27. Rin-...-..., kutyaszár – Lét. 28. Francia kártyaszín – Innivaló. 30. Patás állat – Skálahang. 31. Oxigén hiányban is életképes baktérium – Összenyom, présel.

FÜGGŐLEGES: 1. Tüvel ölt – Lábízület. 2. A mágusok ... (Varga Szilárd) – Vitorlatartó rúd. 3. Szintén, székelesen – Ománi és máltai gépkocsijelzés. 4. Kiegészítő – Dudva. 5. Gyümölcs betakarítása – Sportszermárka. 6. Szerb származású magyar énekes (Sztevanovity) – Házhely. 10. Fejfedő – Festőeszköz. 13. Csekély, potom – Templomi karének. 16. Kacag – Ruhát simít. 17. Létrehoz – Észszerűség. 20. ... Eszter (Német L.) – Áhít, óhajt. 21. Előkelősködő, urizáló – Tudományos vizsgálatot végez. 24. Erjesztett takarmány – Hideg évszakkal kapcsolatos. 26. Számítógépmemória-típus – Időmérő szerkezet. 29. Hotel egynemű hangzói – Puskával tüzel.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			E	16	
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15				16	
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Mi jó a szívnek?

Tasnády Ádám

Romániában a szív- és érrendszeri betegségek évente mintegy 50.000 halálesetért felelősek, ezek az összes halálozás körülbelül 50%-át teszik ki. Ez az arány az egyik legmagasabb az EU-ban – jegyzi meg a National Geographic a WHO adataira alapozva. A vezető okok között az ischaemiás szívbetegségek (19%) és az agyi érbetegségek (16%) szerepelnek. Ezeket gyakran társítják egészségtelen életmódbeli tényezőkkel, például a dohányzással, helytelen táplálkozással és a mozgásszegény életmóddal. Az EU tagállamaiban jelentős különbségek vannak: a kelet-európai országokban, mint például Romániában és Bulgáriában magasabb a halálozási arány, míg a nyugat-európai államokban alacsonyabb. A betegségek 80%-a megelőzhető lenne egészségesebb életvitellel, például rendszeres mozgással, egészséges táplálkozással és füstmentes életmóddal.

Ezekről az adatokról, a szív- és érrendszeri betegségek kialakulásáról, illetve azok megelőzéséről dr. Frigy Attila egyetemi docent (fotó), kardiológus, osztályvezető főorvost kérdeztük.

– Ha a statisztikákat nézzük, a szív- és érrendszeri betegségek okozzák a legtöbb elhalálozást nemcsak Romániában, hanem világszerte. Ezek azok a betegségek,

amelyeknek a leggyakoribb a tragikus kimenetele. Hogyan jutottunk ide, hogy pont ez legyen a listavezető betegség?

– Valóban a szív- és érrendszeri betegségek a nyugati kultúrájú országokban az első helyen állnak az elhalálozás okait illetően, ezen belül is a koszorúér-betegség, illetve az agyi érbetegség a listavezető. A stroke leginkább a nőkre jellemző, a szívroham pedig a férfiakra. Az okok sokrétűek: nyilvánvalóan az első az, hogy tulajdonképpen az orvosi aktivitás az, ami ide vezetett, ugyanis több ideig élünk, vagyis megnövekedett az átlagéletkor. „Természetesen” a kor előrehaladásával maguktól jönnek bizonyos betegségek, egy izületi betegség vagy az érlemezésedés is és a sokféle daganatos betegség. Régebben egy fertőző betegség már sajnos a harmincas-negyvenes éveiben elvitt egy fiatalt, és az átlagéletkor is alacsonyabb volt emiatt. Akkor ezeknek a betegségeknek, úgy mond, nem volt idejük kifejlődni. De már a múmiák vizsgálatával is kiderítették, hogy ezek a betegségek nem most keletkeztek, csak az élettartam meghosszabbodása felszínre hozta őket.

– Említette, hogy a férfiak körében a szívroham, a nőknél az agyvérzés az, ami nagyobb arányban előfordul. Mi ennek az oka?

– A különbség nem olyan nagy, ezt inkább csak az érdekesség ked-

véért mondtam. Amikor azt mondjuk, hogy agyi érbetegség, akkor elsősorban nem az agyvérzése gondolunk, hanem az agyi ereknek a beszűkülésére, köznyelven eldugulására következtethetünk. Ennek az oka valószínűleg az, hogy az agyi érbetegségek kifejlődése az idősebb életkorra jellemző, míg az infarktus már fiatalabb korban is megjelenik.

– Mit tehetünk annak érdekében, hogy elkerüljük ezeket a szív- és érrendszeri betegségeket? Szűrővizsgálatokra kellene járni?

– Azt szoktuk mondani, hogy kell a prevenció és a szűrővizsgálat. A legfontosabb rizikófaktorai a szív- és érrendszeri betegségeknek a magas vérnyomás, a diabétesz, a magas koleszterin és a dohányzás. Ezeknek a legyőzése nem egy orvosi eszköz, hanem inkább társadalmi feladat, tehát egy politikai döntés eredményeként lehet komoly prevenció eredményeket elérni, a másik pedig a minél korábbi stádiumban történő diagnosztika, ez a szűrés. Itt akár az önszűrés is nagyon fontos lehet – tehát az emberek egy bizonyos életkor után foglalkozzanak magukkal. Hogyha az ember azt szeretné, hogy elkerüljék ezek a betegségek, akkor életmódot kellene váltania: lényeges a mozgás, a táplálkozás és a stresszmenedzsment.

– Említette az otthoni szűrést.

Gondolom, segít, ha az embernek van otthon egy vérnyomásmérője, és rendszeresen figyeli a mutatókat. Ha orvoshoz fordul, érdemes – feltételezem – valamilyen frissen lejegyzett adatokkal tanácsot kérni.

– Az öndiagnosztizálásnak is megvan a limitje, tehát nem kell átvenni az orvosi ellátásnak a szerepét, de tény és való, hogy a mai világban „doktor internet” már mindent megmond. De ez nem helyettesíti az orvosi diagnózist. A fő tünetek a mellkasi fájdalom és a szokatlan szívdobogás. Ma már rendkívül sokat köszönhetünk az okoseszközöknek, otthon egy óra segítségével már pulzust és EKG-t tudok rögzíteni magamnak. A beteg szempontjából és nekünk orvosoknak is óriási dolog az, hogy ezekkel az értékekkel érkezik a beteg, és nem csak egy rendelői

érték alapján állapítom meg, hogy mi a helyzet.

– Melyek az első jelek, amikre az ember oda kell figyeljen?

– Mindig azt szoktam mondani a diákoknak is, hogy a legfontosabb a tünetek között a fájdalom: egy olyan típusú mellkasi fájdalom, amely nyomó jellegű, hosszabb ideig tartó, ami terheléssel és stresszes situációval függ össze. A fulladás is intő jel: például valaki meg van szokva egy bizonyos erő-kifejtéssel, tudja, hogy mennyire fárad, és egy adott pillanatban azt látja, azt tapasztalja, hogy mondjuk a harmadik emeleten lakik, eddig simán felment, és egyszer csak az első emeleten meg kell állnia. A harmadik fontos tünet a szívdobogás: de ezt szédülés és ájulásközel állapota követi, tehát nem egyszeri, véletlenszerű jelenségek-ről van szó.

Karácsonyi vásár civil szervezetek által támogatott gyermekek, fiatalok és felnőttek alkotásaiból

A közelgő téli ünnepek remek alkalmat kínálnak arra, hogy átéljük a karácsony varázslatos hangulatát, meglepjük szeretteinket ajándékokkal, és együtt ünnepeljünk a közösséggel. Az ünnepi hangulat jegyében a Marosvásárhelyi Szociális Igazgatóság és a Maros Megyei Múzeum egy különleges karácsonyi vásárt szervez december 10-én, kedden 10 és 20 óra között. A belépés ingyenes.

Az esemény helyszíne a Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztályának helyet adó Toldalagi-palota belső udvara.

A vásáron a látogatók olyan karácsonyi díszeket és dekorációkat találhatnak, amelyeket helyi civil szervezetek által támogatott gyermekek, fiatalok és felnőttek készítettek. Ezek az egyedi kézműves alkotások szeretettel és nagyon gondosan készültek. Megvásárlásukkal a látogatók nemcsak különleges tárgyakkal gazdagodhatnak, hanem a résztvevők kreatív tevékenységét is támogathatják.

Az esemény célja, hogy hangsúlyozza a közösségi összefogás, a jótekonyság és az ünnepi szolidaritás fontosságát. Minden résztvevőnek lehetőséget kínál arra, hogy hozzájáruljon egy szebb és boldogabb karácsonyhoz azok számára, akiknek a legnagyobb szükségük van rá.

Kiállítók:

- HIFA Románia Egyesület
- ProVision Románia Egyesület
- Ügyes Kezek Alapítvány
- Buckner Románia Alapítvány
- Rhema Keresztény Alapítvány
- Czera Codruța Marica Kulturális Alapítvány
- Talentum Alapítvány
- Alpha Transilvană Alapítvány
- Pszichoterápiás és Személyiségfejlesztési Intézet

Szeretettel várjuk Önt is erre az eseményre, amely a helyi közösség támogatásáról, az alkotás örömről és a karácsonyi varázslatról szól. Tegyük együtt azért, hogy az ünnep mindannyiunk számára valódi örömforrás legyen! Az adakozás öröme a közösség minden szegletében! (közlemény)

Csik János: Igazi csoda, hogy itt vagyok

Csik János

Fotó: MTVA/Csöndör Kinga

A jobb keze az egyetlen olyan végtagja Csik Jánosnak, amelyben nincs fém. A Kossuth-díjas zenész a Dunán az adventi időszakban látható Várva várt című műsorban emlékeztet vissza 22 évvel ezelőtti súlyos autóbalesetére és annak évekkel későbbi életmentő szerepére.

Ismert emberek lélekre ható történeteit ismerhetik meg a nézők a Duna tv saját gyártású sorozatából, amely az adventi időszakban látható hétköznapi esténként a csatornán. A Várva várt egyik epizódjában Csik János Kossuth-díjas zenész 22 évvel ezelőtti autóbalesetéről és annak máig tartó, az isteni gondviselést példázó hatásáról beszélt. Annak idején több műtéten átesett, amely során fémeket ültettek végtagjaiba, leszámítva a jobb kezét. „Gyakorlatilag ez az egyetlen ép végtagom. Mindent úgy raktak össze, hogy működni tudjon. Egy igazi csoda az, hogy itt vagyok” – mondta a Petőfi zenei díjas művész.

Évekkel később azonban a fémek gyulladást okoztak nála, és sokáig úgy tűnt, hogy a gyógyszeres kezelés dacára is újra megoperálják. Egyik orvosa azonban nem javasolta a műtétet. „Biztos vagyok benne, hogy valamilyen szinten a Jóisten egyfajta irányítása is befolyásolta az eseményeket. Ennek az orvosnak köszönhetem, hogy végül egy másik műtétet hajtottak végre rajtam, ami viszont jócskán befolyásolta a későbbi életemet. Ha nem ez történik, akkor nem is biztos, hogy itt ülök” – árulta el Csik János.

Várva várt – hétköznapi 19.40-től a Dunán.

A Várva várt idézett epizódja újranezhető a Médiaklikken.

Megbukott a francia kormány

A francia nemzetgyűlés szerda este megbuktatta Michel Barnier kormányát.

Az Új Népfront nevű baloldali pártszövetség és a Marine Le Pen neve által fémjelzett Nemzeti Tömörülés által kezdeményezett bizalmatlansági indítvány 331 szavazatot kapott az 577 fős alsóházban. A kormány megbuktatásához legalább 288 szavazatra volt szükség.

Az alkotmánynak megfelelően Michel Barnier miniszterelnöknek most be kell nyújtania lemondását Emmanuel Macron államfőnek, akinek új kormányfőt kell kineveznie.

A kormány parlamenti megbuktatására 1962 óta nem volt példa Franciaországban.

A júliusi előre hozott nemzetgyűlési választásokat követően ötven napig tartott tárgyalások után szeptemberben megalakult kisebbségi Barnier-kormány az V. Köztársaság történetének legrövidebb ideig működő kabinetje volt.

A bizalmi szavazásra azért került sor, mert Michel Barnier hétfőn a Nemzetgyűlésben bejelentette, hogy parlamenti szavazás nélkül hirdeti ki a társadalombiztosítás jövő évi költségvetését, amelynek kompromisszumos javaslatát az alsó- és felsőház vegyesbizottsága jóváhagyta, de amelynek elfogadásához nem biztosított a nemzetgyűlési többség.

A francia alkotmány szerint egy tervezet

a parlament által akkor is elfogadottnak tekintendő, ha a miniszterek többsége hozzájárul a szavazás megkerüléséhez, és az ezt követően 24 órán belül nem nyújt be egyik párt sem bizalmatlansági indítványt a kormány ellen.

Hétfőn elsőként a baloldal nyújtott be bizalmatlansági indítványt, ami után Marine Le Pen, a Nemzeti Tömörülés frakcióvezetője azonnal jelezte, hogy az ő csoportja is megteszi ezt, s kész megszavazni a baloldali javaslatot is a kormány megbuktatására.

Mindkét ellenzéki tömb elfogadhatatlannak ítélte meg a jövőre tervezett megszorító intézkedéseket.

A bizalmatlansági indítványok szerdai vitájában a 11 nemzetgyűlési frakció vezetői közül ugyanakkor többen egyértelművé tették, hogy az elnöki párt és a további három jobbközép és centrista formáció által támogatott kormány megbuktatásával Emmanuel Macron destabilizálása és távozásra készítése is a céljuk, jóllehet az elnök mandátuma 2027-ig tart és nem függ a kormány sorsától.

A radikális baloldali Engedetlen Franciaország nevében Mathilde Panot frakcióvezető a szavazást követően azonnal „Emmanuel Macron távozását és előre hozott elnökválasztást” követelt.

Marine Le Pen szerint a kormány azért bukott meg, mert Emmanuel Macron „technokrata választásait” folytatta. A legna-

Michel Barnier francia miniszterelnök a nemzetgyűlés párizsi üléstermében, miután a többségben lévő ellenzék megszavazta a kormánya ellen benyújtott bizalmatlansági indítványt 2024. december 4-én
MTI/EPA/Yoan Valat

gyobb ellenzéki párt vezetője hozzátette, hogy „hagyni fogja dolgozni az új kormányfőt” annak érdekében, hogy „egy mindenki által elfogadott költségvetést dolgozzon ki”.

„Én nem kérem Emmanuel Macron lemondását” – hangsúlyozta Le Pen. Szerinte az államfőnek „magának kell levonnia a következtetést, hogy képes-e továbbra is köztársasági elnök maradni vagy sem (a kialakult helyzetben)”.

Michel Barnier a szavazás előtt arra fi-

gyelmezett, hogy Franciaország évente 60 milliárd eurót költ az államadóssága kamataira, többet, mint amennyit a védelemre vagy a felsőoktatásra, az államháztartási hiány pedig idén meghaladhatja a GDP 6 százalékát.

„Mondhatunk, amit akarunk, de ez a valóság. Higgyék el: ez a valóság nem fog eltűnni egy bizalmatlansági indítvány varázslatával” – mondta a miniszterelnök. (MTI)

A nyugati cégek számára nem lesz könnyű a visszatérés az orosz piacra

Oroszország nem üldözte el piacáról a nyugati vállalatokat, amelyek számára nem lesz könnyű a visszatérés, mivel a külföldi riválisok és az orosz brandek már betöltötték a távozók által üresen hagyott réseket – jelentette ki Vlagyimir Putyin orosz elnök a VTB bank Oroszország hív! elnevezésű fórumának szerdai moszkvai plenáris ülésén.

„A kérdés nem rólunk szól, hanem azokról a politikai döntésekről, amelyeket az Európai Bizottság és az egyes európai országok szintjén meghoznak” – mondta.

Az elnök szerint más országok vállalatai gyorsan átveszik a nyugati cégek helyét, és folyamatban van az import orosz árukkal való helyettesítése is.

„Az ajtónk nyitva áll” – tette hozzá.

Putyin szerint a külföldi cégek mintegy negyede hagyta el véglegesen Oroszországot, a többi pedig valamilyen formában folytatta tevékenységét. Hangsúlyozta, hogy Oroszország nem üldözte el a nyugati vállalkozásokat.

A Kommersztan című lap hírportálja emlékeztetett arra, hogy miután 2022 februárjában kitért az ukrajnai háború, számos külföldi vállalat bejelentette: kivonul az orosz piacról. Anton Sziluanov pénzügyminiszter októberben bejelentette, hogy az Oroszországból való távozás többé fog kerülni a külföldi vállalatoknak. Az eszközök értékesítésekor a minimális árengedmény 50-ről 60 százalékra, a költségvetéshez való önkéntes hozzájárulás pedig 15-ről 35 százalékra emelkedett.

Putyin a szerdai fórumon reagált Donald Trump megválasztott amerikai elnöknek arra a fenyegetésére, hogy 100 százalékos kereskedelmi vámot vet ki a BRICS-országokból származó árukra, ha ezek az államok új fizetőeszközt hoznának létre vagy elhagynák a dollárt.

„Az újonnan megválasztott elnök végül is négy éve nem volt (...) a Fehér Házban. És ez idő alatt bizonyos változások történtek a gazdaságban, a világgazdaságban és az amerikai gazdaságban. Utóda, politikai ellenfelei sokat tettek azért, hogy aláássák a dollár mint a világ tartalékvalutája alapjait” – mondta Putyin.

Hozzátette, hogy ma a dollárt politikai, „sőt talán a fegyveres harc eszközeként használják, hogy más országoknak kárt okozzanak”. Rámutatott, hogy az Egyesült Államok részesedése a

világgazdaságban és ezzel együtt az amerikai valuta jelentősége a világgazdaságban is egyre csökken. Hangsúlyozta, hogy senki sem tilthatja meg az új technológiák és eszközök használatát.

A meglódló oroszországi infláció elleni küzdelemre kitérve azt mondta, hogy ebben a jegybank és a kormányé a mozdony szerepe, az elnök fő feladata pedig az, hogy differenciálja a szerepkörüket, és segítsen nekik megtalálni az „arany középutat” a pénzügyi és hitelezési szférában.

Azt mondta, hogy az infláció elleni küzdelem fő terhe „a szabályozó vállán” nyugszik, és a szabályozó a magas infláció miatt a rekordszintű 21 százalékra kényszerült emelni a kamatlábát.

„Vannak bírálók, sokan, akik szerint ez elnyomja a fejlődést. Vannak szakértők, akik szerint ez (a kamatemelés) elkerülhetetlen (...). Természetesen vannak itt bizonyos nehézségek a gazdasági reálszektor számára. De a reálszektorok történő hitelezés folytatódik” – hangoztatta az elnök.

Putyin szerint ma már növekednek a lakossági betétek és a jövedelmek. Megjegyezte azonban, hogy nem mindenkinek vannak betétei, és azokat érinti a legsúlyosabban az infláció, akiknek nincsenek.

Anton Sziluanov pénzügyminiszter szerdán az RBC-nek nyilatkozva azt mondta, hogy a 2025-ös szövetségi költségvetés a jelenleginél erősebb rubelárfolyamot irányzott elő, és kifejezte reményét, hogy a rubel visszatér a tervezett értékekhez.

Az orosz elnök által november 30-án aláírt költségvetési törvény 2025-ben 96,5 rubelben, 2026-ban pedig 100 rubelben határozta meg a dollár éves átlagos árfolyamát. Az orosz jegybank csütörtökre a dollár hivatalos árfolyamát 104,24 rubelben szabta meg meg, míg november végén az amerikai fizetőeszköz elérte a 109,6 rubelt.

A nemzetközi devizapiacra a dollár árfolyama november 27-én egy rövid időre meghaladta a 114 rubelt is, az akkori amerikai szankciók hatására, amelyek több tucat orosz pénzügyi szervezet, köztük a Gazprombank ellen irányultak, amelyeken keresztül orosz gázzal kapcsolatos elszámolásokat hajtottak végre az Oroszországban barátságtalannak minősített országokkal. (MTI)

Az Európa Tanács a georgiai helyzet romlásának elkerülésére szólított fel

Alain Berset, a strasbourgi székhelyű Európa Tanács főtárgyalója szerdán felszólított minden érintett georgiai szereplőt, hogy tartózkodjon a helyzet további romlását eredményező intézkedésektől.

A tanács strasbourgi közleménye szerint Alain Berset telefonon eszmecsere-t folytatott Szalome Zurabisvili georgiai elnökkel és Irakli Kobahidze miniszterelnökkel, és ennek során – „a feszült helyzet és a folyamatos összetűzések ismeretében” – a főtárgyaló az Európa Tanács aggodalmát fejezte ki „a georgiai társadalom megnövekedett megosztottsága és a holtpontra jutott politikai helyzet miatt”.

A főtárgyaló hangsúlyozta annak fontosságát is, hogy kivizsgálják az október 26-án tartott georgiai parlamenti választásokat követő tüntetések azon eseményeit, amelyek során a bűnüldöző szervek egyes beszámolók szerint túlzott erőszakot alkalmaztak.

Emlékeztette arra, hogy Georgia az Európa Tanács tagja, Berset felhívta a figyelmet a szervezet szerepére az összes érdekelt féllel való véleménycsere előmozdításában, valamint arra a kötelezettségre, amely az Európa Tanács értékeinek és normáinak tiszteletben tartására vonatkozik, beleértve a szólásszabadság és a békés gyülekezés jogát. Ezen jogok betartása a georgiai nép és az ország stabilitásának érdeke – fogalmazott a főtárgyaló a közlemény szerint.

Alain Berset kiemelte: továbbra is támogatja Georgia európai integrációs törekvéseit és demokratikus biztonságának szavatolását. Kifejezte továbbá, hogy kész párbeszédet folytatni valamennyi érintett partnerrel, beleértve a civil társadalmat is a jelenlegi válság leküzdése érdekében.

Közölték azt is, Alain Berset főtárgyaló várhatóan hamarosan ellátogat Georgiába.

Egy másik közleményében az Európa Tanács arról tájékoztatót, hogy a 46 tagországot számláló nemzetközi szervezet

emberi jogi biztosa, Michael O’Flaherty „komoly aggodalommal követi” azokat a beszámolókat, amelyek szerint a georgiai rendőrség aránytalan erőszakot alkalmazott a túlnyomórészt békés gyülekezés tüntetőikkel, valamint a tüntetésekről tudósító újságírókkal szemben.

„A hatóságoknak eleget kell tenniük emberi jogi kötelezettségeiknek, tiszteletben kell tartaniuk a békés gyülekezés szabadságát, a véleménynyilvánítás szabadságát és a média szabadságát” – fogalmazott.

Noha egyes tüntetők erőszakos cselekményeket követtek el, ezek nem indokolják a rendőrség által alkalmazott túlzott erőszakot – emelte ki. A vízágyúk és paprikaspray békés tüntetőikkel szembeni használatát illetően az emberi jogi biztos hangsúlyozta, hogy ilyen eszközök csak végső esetben használhatók, alkalmazásuknak pedig meg kell felelnie a szükségesség és arányosság szigorú normáinak. Az osztatást is csak végső megoldásként szabad alkalmazni – emelte ki.

Kijelentette továbbá: a békés tüntetők számára biztosítani kell a szabad gyülekezéshez való jogot, majd fontosnak nevezte, hogy a bűnüldöző szervek tagjai által elkövetett visszaélésekre és bűncselekményekre vonatkozó valamennyi állítást alaposan kivizsgáljanak, és minden felelőst elszámoltassanak.

Emlékeztetett arra, hogy a nemzetközi emberi jogi normáknak megfelelően a bűnüldöző szervek valamennyi tagjának jól látható személyazonosító számot kell viselniük egyebek között annak megkönnyítésére, hogy a visszaélések elkövetőit büntetőeljárás alá vonhassák.

„Arra kérem a georgiai hatóságokat, hogy haladéktalanul bocsássák szabadon mindazokat, akiket a békés tüntetéshez való joguk megsértésének miatt tartanak fogva. Tegyenek eleget azon kötelezettségüknek, hogy biztosítsák az újságíróknak a szabad és biztonságos munka végzését” – tette hozzá közleményében az Európa Tanács emberi jogi biztosa. (MTI)

A petíciós bizottság fogadta az uniós ombudsman-jelölteket

Az európai ombudsmani posztra pályázó hat jelölt a petíciós bizottság keddi, december 3-i meghallgatásán ismertette prioritásait.

A hat jelölt mindegyikének meghallgatása körülbelül egy órát tartott. A jelöltek: Teresa Anjinho, Emilio de Capitani, Marino Fardelli, Julia Laffranque, Claudia Mahler, Reinier van Zutphen.

A képviselőcsoportok koordinátorai tették fel az első körben a kérdéseket, kérdésenként egy percet, a válaszadásra három percet szántak. A további kérdéseket más EP-képviselők tették fel. Minden beszélgetés a jelölt rövid nyilatkozatával zárult.

A Parlament várhatóan titkos szavazással választja meg az új európai ombudsmant a decemberi strasbourgi plenáris ülésen.

Az ombudsmant a parlament választja meg minden parlamenti ciklus elején. A leköszönő európai ombudsmant, Emily O'Reillyt 2019 decemberében második ciklusra újraválasztották.

Roberta Metsola elnök az októberi strasbourgi plenáris ülésen bejelentette a hat elfogadható jelölt nevét. A jelöltekkel való nyilvános meghallgatások megszervezéséért a petíciós bizottság felel.

Az európai ombudsman saját kezdeményezésére vagy uniós polgárok panaszai alapján vizsgálja meg az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek által elkövetett hivatali visszaállások esetét. (Forrás: EP-hírek)

Mark Rutte a NATO-tagállamok védelmi hozzájárulásának emelését szorgalmazza

Ha elrettentő erejét a NATO a jelenlegi szinten akarja tartani, akkor a tagállamoktól elvárt 2 százalékos GDP-arányos védelmi költségvetési hozzájárulás nem lesz elég – hívta fel a figyelmet Mark Rutte NATO-főtitkár szerdán a tagországok külügyminisztereinek kétnapos tanácskozását lezáró brüsszeli sajtótájékoztatóján.

A főtitkár emlékeztetett arra, hogy Donald Trump amerikai elnök 2017-ben nyomást gyakorolt a szövetségre, és ez jelentős szerepet játszott abban, hogy a NATO tagországai megnövelték védelmi kiadásukat, és elérték azokkal a kétszázalékos GDP-arány szintjét. Bár az ukrajnai háború is rávilágított ennek szükségességére, a folyamat Trump kezdeményezésének köszönhetően indult el – mutatott rá. Hozzátette azonban, hogy hosszú távon ez a hozzájárulás nem lesz elég az elrettentő erő fenntartásához.

Rutte úgy vélte, a NATO-n belül folytatni kell a vitát arról, hogyan növeljék tovább a védelmi kiadásokat: legyen-e országonkénti célkitűzés, vagy emeljék tovább a minden országra egyformán érvényes százalékos arányt. Emellett a védelmi ipar kapacitásának növelése is kulcsfontosságú, mert a termelés jelenleg túl lassú és drága. Hangsúlyozta, hogy a NATO egy védekező, demokrácián alapuló szövetség, amelynek fenntartása hosszú távú védelmi ipari befektetést igényel. Mint mondta, a következő hónapokban intenzív vita várható erről a kérdéstről, és ebben ő maga is aktív szerepet vállal.

„Nehéz vita lesz, és én magam is megpróbálom megértetni a NATO területén élő egymilliárd emberrel, hogy miért van erre szükség” – jelentette ki.

A főtitkár beszámolt arról, hogy a külügyminiszterek szerdán megvitatták Oroszország egyre agresszív magatartását és ellenséges akcióit – szabotázs műveletek, kibertámadások és energetikai zsarolás – intenzívebbé válását, ami destabilizáló hatású a NATO-tagokra nézve. Kína hasonló tevékenységei szintén szóba kerültek – tette hozzá. A miniszterek olyan intézkedéseket fogadtak el, mint például a fokozott hírszerzési együttműködés, a több hadgyakorlat, a létfonosságú infrastruktúra erősebb védelme, a kibervédelem erősítése, valamint az orosz „árnyékflotta”, vagyis a regisztrálatlanul közlekedő hajók elleni szigorúbb fellépés. Az Európai Unióval szoros együttműködésben fogják megvalósítani ezeket az intézkedéseket – tette hozzá.

Oroszország nukleáris fenyegetéseivel kapcsolatban azt mondta, hogy „a szövetség ezeket nagyon komolyan veszi, de abban is egyetértenek, hogy Moszkvából sokszor hallatszik kardcsörtetés”.

„Oroszország azt akarja, hogy megvitassuk a nukleáris képességeit. Mi pedig nem akarunk ezzel időt tölteni. Gondoskodnunk kell arról, hogy elrettentő erőnkkel távol tudjuk tartani minden ellenségünket, aki ártani akar nekünk” – hangsúlyozta.

A béketárgyalásokkal összefüggésben megismételte: Ukrajna számára egy erős pozíció kialakítása a cél, amely lehetővé teszi, hogy a jövőben Kijev tárgyalásokat kezdhesen Oroszországgal a konfliktus lezárásáról. Hozzátette: a leendő béketárgyalások részleteit egyelőre nem találhatják, a prioritás jelenleg az, hogy Ukrajna elérje ezt az erős pozíciót.

Felhívta továbbá a figyelmet arra, hogy a nukleáris és rakétatechnológia Észak-Koreába áramlása nemcsak regionális, hanem globális fenyegetést jelent, beleértve az amerikai szárazföldet és a NATO-tagországokat.

Arra reagálva, hogy Dél-Koreában hadiállapotot vezettek be, majd rövid időn belül fel is oldották, Rutte kiemelte, hogy az ázsiai ország továbbra is elkötelezett a jogállamiság mellett. Mint mondta, a NATO és Dél-Korea közötti partnerség az elmúlt években megerősödött a növekvő globális fenyegetések hatására, és Dél-Korea jelentős politikai és gyakorlati támogatást nyújt Ukrajnának, amit a NATO nagyra értékelt. „A kapcsolatunk Dél-Koreával sziklaszilárd” – nyomatékosította. (MTI)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ házhoz disznó. Tel. 0265/320-382, 0740-463-935. (24564-I)

ELADÓ házhoz disznó. Tel. 0740-124-154. (24581-I)

ELADÓ egy fémből készült karácsonyfataró (50 lej) és egy jól működő kávéfőző presszó (60 lej). Tel. 0751-755-605. (24594-I)

ELADÓ minőségi fehér- és vörösbor, valamint eperfa hordóban érlelt szilva-, alma- és törkölypálinka. Tel. 0740-808-298. (24601-I)

LAKÁS

KIADÓ a központban, csendes helyen 2 szobás, berendezett lakás. Tel. 0365/446-207. (24562-I)

ELADÓ közös udvaron kétszoba-összkomfortos ház. Tel. 0770-654-836. (24588-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK 15% kedvezménnyel háztetőkészítést cserépből vagy lemezből, és kisebb javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést stb. Tel. 0758-880-496, Csaba. (24574-I)

EGÉSZSÉGÜGYBEN dolgozó nő, el-tartási szerződést kötne ingatlannal rendelkező hölgygel tulajdonjogért, a hasznélvezet mellett. Tel. 0757-055-943. (24395-I)

SZÜCSMUNKÁT vállalkozó. Eladók férfi- és női szőrmesapkák. Tel. 0740-892-267, 0743-870-554, 0365/409-634. (22543-I)

FUVART, bútorhordást vállalkozó személyzettel, külföldre is, és törmelék-szállítást. Tel. 0749-543-104. (24374-I)

SZERETNÉ szobáját felújítani, szeretne egy szobafestést, bármilyen meszelést vagy kisebb javítást? Hívjon a 0742-344-119-es telefonszámon. Vilmos. (24575-I)

TAKARÍTÁST vállalkozó. Tel. 0743-261-786. (24597-I)

MEGEMLÉKEZÉS

„Várunk a csendes félhomályban
Valami csodás balzsamot,
Mely elfeledtet mindent, mindent
S meggyógyít minden bánatot...”

(Ady Endre)

Szomorú szívvel emlékezünk drága szerettünkre,
özv. **SÁRKÁNY MÁRIÁRA**

(szül. Toth),

aki egy éve az örökkévalóságba távozott.

Örök álmód őrizze béke és nyugalom, szívünkben örökké élni fogsz.

Szeretteid. (24582-I)

Örök fájdalommal emlékezem édesanyámra, a geryeszegi

MALOS ILONÁRA

(Ilus néni)

halálának első évfordulóján.

Drága édesanyám, hiányodat mindennap érzem a szívemben.

Örök, békés álmot kívánok neked. Nyugodjál békében!

Bánatos leányod, Aranka, unokáid: Andi és Tamás. (24596-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanyja, nagymama, anyós, testvér,

özv. **NAGY ETELKA**

szül. Vágási

Budapesten, 2024. október 31-én, életének 81. évében csendesen megpihent.

A földi búcsú 2024. december 12-én, csütörtökön 12 órakor a marosvásárhelyi református temetőben lesz.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló szerettei. (24593-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDÓNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZS-KAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-I)

CUKRÁSZDÁBA ELADÓT és **CUKRÁSZTERMELŐBE KARÁCSONYI SZEZONRA SZEMÉLYZETET** keresünk. Tel. 0745-668-883. (68200-I)

A Mureş Insolvency SPRL, az újraszerveződés alatt álló **Foraj Sonde Rt.** – székhelye: Nagyernye, Fő út 630. szám – cégfelszámolója újabb nyilvános árverést szervez az adós cég tulajdonában levő javak eladására:

A) Egyenként:

1. 14 szállítóeszköz. Kikiáltási ár: 249.843 lej + héa;

2. fűtőberendezés (12 tétel – gőzkazánok, légfűvók stb.) Leszögezett kikiáltási ár: 85.523 lej.

3. emelőberendezések (8 tétel), kikiáltási ár: 6.621 lej

4. fűrészszerzők (172 tétel – emelők, fogók, gyűrűk, csatornák, csapok stb. Kikiáltási ár: 128.632 lej

5. fűtőberendezések (11 tétel), kikiáltási ár: 162.780 lej

6. elektronikai felszerelés (9 tétel), kikiáltási ár: 29.738 lej.

B) Tömbben:

1. munkavédelmi felszerelések (53 tétel – hátizsákok, zajvédők, lélegeztetőgépek, adó-vevő készülékek, kikiáltási ár: 32.498 lej

2. cserealkatrészek (340 tétel) és egyéb leltári tárgyak, kikiáltási ár 58.553 lej

Az árak nem tartalmazzák a héat.

A javak listája megtekinthető a www.licitatii-insolventa.ro, a www.smdamures.ro weboldalon, valamint a cégfelszámoló székhelyén. A nyilvános árverésre december 12-én 12 órától kerül sor a cégfelszámoló székhelyén – Marosvásárhely, Ştefan cel Mare utca 9/3. szám –, és hetente csütörtökönként megismétlik ugyanabban az időpontban, az értékesítésig. Az árverésen részt vehetnek azok a magán- és jogi személyek, akik/amelyek megvásárolják a feladatfüzetet, kifizetik a kikiáltási ár 10%-át képező garanciát és a részvételi díjat 24 órával az árverés előtt.

Bővebb felvilágosítással a cégfelszámoló szolgál a 0756-086-289, 0745-653-430 telefonszámon.

Ritka magyar
Kallós Zoltán emlékére

Rendező – koreográfus:
Tökés Csaba Zsolt

színi munkatárs: Kallós Zoltán
koreográfusok: Kallós Zoltán, Lőrincz Hortenzia
művészi munkatárs: Kallós Csenge

UDVARHELY
NÉPTÁNCMŰHELY
2023 - 2024

Hitel mezőgazdászoknak KKV Gépek
Eszközök Modernizálás KKV pályázatok Gépek pályázatok KKV Gépek
Hitel KKV Eszközök Gépek
Hitel Eszközök Gépek
Hitel Eszközök Modernizálás Gépek

LAM

MICROCREDIT • MIKROHITEL

Hitel mezőgazdászoknak KKV pályázatok Gépek KKV

0720 030 804

NŐSZEMKÖZT
ahogy férfi vanról is
péntek 21 óra

ETV
ERDELY TV

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Almási Kitti
Elvarratlan szálak

ELVARRATLAN SZÁLAK

Margaret Mazzantini
ÚJJÁSZÜLETÉS

Margaret Mazzantini
ÚJJÁSZÜLETÉS

Margaret Mazzantini
Újjászületés

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Megjelent!

A TARTALOMBÓL:

Hol volt a székely őshaza?	Kézdizsék fürdői
Világhírű baritonunk hazatért	Bivalyfejű lelkipásztor
Mi fért egy kelengyész ládába?	Solymászok régen és ma
Leányélet száz éve	Székelyföld hetedik csodája
A Gyimesektől Indiáig	A székely nyúltól az erdélyi kopóig
A székelyruha felcsiki fellegvára	Régi és újabb erdélyi receptek

Székelyföld Kincsestára

Ára 32 lej • Keresse a Matula Média partnereinél, a lapárosoknál és az ismertebb könyvesboltokban, vagy rendelje meg online: magyarlapok.ro/shop • www.facebook.com/SzekelyKalendarium

radio.kptv.ro
KPTV
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predaal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió

FaFa
Marosszék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médiatér

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a **DIGI** hálózatban